СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 96. Джерзі Сиґі, Н. Дж., четвер, 27-го квітня 1939. No. 96. Jersey City, N. J., Thursday, April 27, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ТАЙНІ НАРАДИ В БІЛОМУ ДОМІ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт мав тайні наради з деякими своїми найближчими співробітниками, а також з провідниками конґресу, що мають до діла з заграничними справами. На нарадах був голова сенатського комітету заграничних справ Питмен. Приявні обговорювали ріжні можливости в заграничній політиці у звязку з надходячою відповідю Гітлера на мирову пропозицію президента Рузвелта. Вони застановлялиєь не лиш над тим, що далі робити, коли Гітлер все відкине, але також, що далі робити, коли Гітлер прийме пропозиції. Бо тоді Америка є зобовязана зробити черговий крок і скликати світову конференцію в цїли політичного, мілітарного, та економічного замирення. Висліди тих нарад заховані в тайні.

РУЗВЕЛТ ДО ДЕЛЕҐАТІВ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт виголосив коротку промову до делеґатів Червоного Хреста, які, користаючи зо своєї конвенції, прийшли у великому числі відвідати його в Білому Домі. В ній президент закликав Червоний Хрест до скріплення діяльности, бо біжучі події можуть кожної хвилі покликати їх до виконання величезних завдань.

ВІДСЛОНЕННЯ СТАТУЇ ПРЕСИ.

НЮ ЙОРК. — На Світовій Виставі в Ню Йорку відслонено в приявности чисельних ґазетярів і представників власти статую преси. Притім виголошено чимало промов, в яких підкреслювано вагу свободи преси для розвою людства. Президент Товариства Американських Ґазетярів, Стальман, сказав, що найголовнішою запорукою для всіх інших суспільних свобід є свобода преси. Коли вона занепадає, всі інші свободи заникають. У звязку з відкриттям статуї ґазетярі мали також свою конвенцію, на якій обговорювали свої ріжні справи, серед них дарові оголошення програм для радіових компаній. Приявні зазначували, що радіові компанії, які тепер оголошують новинкові звіти, стали великим конкурентом ґазет, а проте ґазети на стільки необачні, що поміщують безплатно для них щодня радіові звіти. Те поміщування коштує ґезети щороку 4 і пів міліона долярів.

ЗВЕЛІЛИ ПАНІ РУЗВЕЛТОВІЙ ЗАДЕРЖАТИ МОВЧАНКУ.

ВАШИНҐТОН. — Коли пані Рузвелтова розказувала журналістам про те, як вона думає гостити анґлійську королівську пару в часі її побуту в Білому Домі, та де її приміщувати, втрутились її секретарки і звернули увагу, що тайні поліційні аґенти з Анґлії, а також місцеві, прохали про це не говорити, бо з тим звязана охорона королівської пари від всякої можливої небезпеки.

РЕПУБЛИКАНЦІ ТАКИ ОБТИНАЮТЬ БУДЖЕТ.

ОЛБАНІ. — Републиканські асемблимени в Олбані таки настоюють на своїм, щоб стейтовий буджет вкоротити. В обкроєній формі вони подадуть його до затвердження стейтової леґіслятури. Шкільні власти поборюють обкроєння 9 міліонів долярів призначених на шкільні цїли.

ВИКИДАЮТЬ НЕ-ГРОМАДЯН З ПРАЦІ.

НОРТ ТЕРІТАВН (Ню Йорк). — Місцева фабрика автомобілів, що є членом Дженерал Моторс, почала видаляти з праці тих робітників, які не є американськими громадянами. Фабрика заявила, що вона має розпорядження з головної канцелярії Дженерал Моторс так робити. Знову ж головна канцелярія так поступає, бо вийшов федеральний закон, який спонукує фабрики видаляти не-громадян з праці. Місцевий льокаль автомобільної юнії заявив, що в обличчі цього закону він безрадний.

ПРОПАҐАНДА В МІСЬКІЙ УПРАВІ.

НЮ ЙОРК. — Щоб переконати міських радних про потребу заборони ношення всяких чужих одностроїв, внескодавці цеї заборони впровадили до салі нарад пропаґандивну, протинаціститичну фільму, звану „Признання націстичного шпигуна". Деякі радні були огірчені тим впровадженням, кажучи, що відтепер, коли вони схочуть щось переголосувати на нарадах міста, то зроблять й собі фільму з даної справи і будуть її показувати перед радними. Все-таки закон про заборону чужих одностроїв на терені міста Ню Йорку перейшов.

ЛЯ ҐВАРДІЯ КЛИЧЕ ДО ЗБІРОК НА ЧЕСЬКИЙ ПАВІЛЬОН.

НЮ ЙОРК. — Посадник Ля Ґвардія прилучився до зазиву, щоб складати жертви на докінчення будови чеського павільону на Світовій Виставі. Цей павільон має коштувати один міліон долярів. Ще потрібно $35,000.

РУЗВЕЛТ ВИЇЗДИТЬ НА ВАКАЦІЇ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт виїде на неозначений час на відпочинок до своєї резиденції в Гайд Парку. Він оставатиме в тіснім взязку з Вашинґтоном, і колиб заграничні події показались поважними, він негайно поверне до столиці.

НАСЛІДНИЧКА АНҐЛІЙСЬКОЇ КОРОНИ

Принцесса Елизабета, дочка анґлійського короля, що має право до анґлійської корони, скінчила недавно 12 літ життя. Свати відразу почали шукати їй чоловіка. На образку вона їде на прохід на коні зо своїм батьком, королем Юрієм, та своєю сестрою Марґаретою Розою.

ЗАСЛАЛИ БІЛОРУСЬКИХ ДІЯЧІВ ДО БЕРЕЗИ.

„Вечур Варшавскі'' повідомляє з Вильна: На поручення адміністраційних властей у молодецькому повіті вивезли до Картузької Берези двох білоруських діячів, К. Петровича з Бичків, полочанської громади, і В. А. Горошка зі села Юльчиці, громади Молодечно. „Оба заслані — пише „Вечур Варш.'' — відзначалися шовінізмом, неохотним відношенням до польських властей та підчас останніх виборів до сойму віддавалися деструкційній акції".

ЯКИЙ З СОВЄТІВ СОЮЗНИК?

Вартість Совєтів, як чийогонебудь партнера характеризує „Курієр Віленьскі" з 25-го березня:

„Совєти не приготовані до чинної участи у війні ані під оглядом політичним, чи суспільним, ані тим більше господарським. Але не треба забувати, що те, що сьогодні діється в Европі, є вода на млин внутрішньої ситуації в Совєтах у напрямі пробудження патріотизму й скріплення довіря до власного уряду. Це дає Совєтам в теперішньому моменті багато свободи снувати та реалізувати інтриґи на міжнародній арені.

Отже, чи Совєти будуть в майбутній розгривці партнером? За винятком нарушення їхньої границі — напевно ні. Будуть „кібіцом'' і то кібіцом нечесним, який захоче всю виграну згорнути до власної кишені''.

Ось такий то совєтський партнер, чи союзник у влучній характеристиці „Куріера Віленьского".

ІСТОРИЧНА ПАРАСОЛЯ.

Одним із найбільш популярних предметів у світі стала тепер парасоля анґлійського премієра Чемберлена, на тему якої кружляють ріжні дотепи у сатиричних журналах. Цікаво, що Чемберлен не розстаеться зі своєю парасолею вже сорок років, бо дістав її колись як дарунок від своєї жінки. З парасолі досі залишилися тільки ручка, бо верх і дроти доводилося вже нераз зміняти.

РОЗВЯЗАЛИ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" І КРУЖКА „РІДНОЇ ШКОЛИ" В СОБЕЧЕВІ.

У Собечеві, повіт Сокаль, постерунковий велів розійтися членам читалень „Просвіти'' і читальня Кружка „Рідної Школи'' розвязані. Виділи читалень не дістали ніяких повідомлень на письмі, але постерунковий заявив, що поліція такі повідомлення вже має.

218 МОВ І 800 ГОВОРІВ.

Південно-африканський Союз може похвалитись, що на його території знаходиться якнайбільша скількість людей, що говорять ріжними мовами На недавньому Евхаристичному Конґресі в Капштадті підрахували, що у тому союзі розмовляють 218 мовами; у такій скількості мов друкують для Союзу біблії. Крім цих 218 головних мов є там іще 800 говорів. Зваживши, що все населення має 8 міліонів, то одною мовою говорить пересічно 40 тисяч мешканців. Дрібні муринські племена говорять ріжними мовами.

ДОВЕРШЕНІ ФАКТИ.

Жидівська Хвіля" пише про захоплення Клайпеди Німеччиною й про некорисні наслідки того факту для Польщі так:

„Для всіх ясне, що не з приводу самої Клайпеди вислано ультімат до Литви. Клайпеда — це тільки засіб до дальшої мети до панування над Балтійським морем, до витягнення руки по Лібаву, до зайняття місця при брамах Ленінграду і загроження наново Кронштаду, так, як це було в світовій війні. Дотепер Польща була сусідом Німеччини від заходу, тепер той самий сусід прибуває ще й від сходу".

МІЖНАРОДНІ НАРАДИ ІСТОРИКІВ МИСТЕЦТВА.

Міжнародній конґрес істориків мистецтва відбудеться в Лондоні в днях 24—29 липня ц. р. Головною темою нарад буде британське мистецтво й його звязки з іншими краями. Рівночасно відбудеться засідання міжнародного комітету історії мистецтва.

ЩО НІМЕЧЧИНА ЗИСКАЛА В ЧЕХІЇ?

„Хвіля" з 28. березня вичислює такі німецькі користі з анексії Чехії й Моравії:

„З точки погляду Німеччини приєднання величавого господарського апарату Чехії й Словаччини є зиском величним.

В першу чергу торкається це военного промислу. Продукція Шкоди й Берненської фабрики зброї служила дотепер противникам Німеччини й свобідному міжнародньому оборотові. Тепер, як за часів Австрії, Шкода стає побіч Круппа на виключні послуги Німеччини. Продукційна спроможність чехо-словацьких фабрик зброї дуже поважна. Сама тільки берненська фабрика достарчала впродовж одного року для Польщі 10,000, для Мексику 11,000, для Румунії 9,000, для Югославії 7,000 скорострілів''.

„Першорядним здобутком для німецького господарства є влучення обильної, знаменито уреґульованої харчової продукції чехо-словацьких країв. Коли за часів Австро-Угорщини ті краї під харчовим оглядом залежали у значній мірі від Мадярщини між 1925 і 1935 рр. їхня харчова продукція так піднялася, що самі продукували значну скількість провіянтів на вивіз. Тепер, очевидно, та надвижка буде спрямована на німецький ринок".

В НІМЕЧЧИНІ ВВЕДУТЬ ПРОГІБІЦІЮ?

У „Нюз Кронікл'' появилася вістка, що німецька влада потайки приготовлюється до того, щоб ввести у краю прогібіцію. Фабрики горівок дістали наказ спинити продукцію — вони могтимуть випродати лише вже готові припаси. Залежно від того, як громадянство зареаґує на заборону горівок, введуть також заборону продукції пива.

НАФТОВА РОПА В МОСТИЩИНІ.

У Тростянці, повіт Мостиська, натрапили на нафтовий терен. Вертять за ропою між Мостиськами й Перемишлем.

РОЗВЯЗУЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА

ЛЬВІВ. — Українська преса далі переповнена вістями про дальші розвязування українських товариств, головно читалень. По деяких місцевостях розвязано усі українські орґанізації, включно до кооператив і спортових товариств.

КОНФІСКУЮТЬ ВІСТІ ПРО К. У.

ЛЬВІВ. — Українській ґазеті далі не можна писати про події в Карпатській Україні. Можна тільки передавати за польською пресою те, що подає будапештенське радіо. Всьо інше підлягає польській конфіскаті.

БРОДІЙ НА ОВИДІ.

БУДАПЕШТ. — Мадярська урядова аґенція повідомила, що Андрій Бродій відвідав підчас Великодних Свят карпатоукраїнські місцевости, в яких його „витало вдоволене караторусске населення". Бродій приймав „вислови відданости й вірности населення, яке тішилося з повороту до історичного материку, корони св. Стефана". При цій нагоді Бродій запевнював скрізь своїх слухачів, що на підставі запевнень ґрафа Чакія та премієра Телєкія Закарпаття дістане територіяльну автономію.

Таке можна передавати.

Ось це є ті відомости, що можуть появлятись і в українській пресі під Польщею, як одинокі з Закарпаття і про Закарпаття.

ФЕНЦИК АВАНСУЄ.

ЛЬВІВ. — „Діло" подає, що після віденського арбітражу зорґанізовано у прилученій тоді до Мадярщини частині Закарпаття „жупну управу", з осідком в Ужгороді. Тепер мадярський уряд назначив членом управи разом з іншими „карпаторосcами" ще й Пішту Фенцика.

МОЖНА ДОГАДАТИСЬ, ЩО ТАМ ДІЄТЬСЯ.

ВАРШАВА. — Польська Аґенція Телеґрафічна подає, що на польську поліційну стежу напали в Галичині, в Поляні (повіт Добромиль), якісь „авантурники". Поліція мусіла для оборони вжити зброї, вбиваючи одного „авантурника". Хто були ці „авантурники" — не подано в урядовім комунікаті.

ЩО ЛИШИЛОСЯ З НАГОЛОВКУ?

ЛЬВІВ. — З новинок про Карпатську Україну залишила польська цензура „Ділові" з наголовку „Вісти з Карпатської України" тільки слово „Вісти", а решту наголовку і новинки сконфіскoвала.

ВИЯВИ „ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ".

ЛЬВІВ. — „Діло" (ч. 84) подає: На Великдень уночі з неділі на понеділок невідомі людці витягнули на цвинтарі в Хирові високий березовий хрест зі спільної могили похованих там стрільців Української Галицької Армії і знищити його. На третій день теж невідомі людці спалили вінці, що їх зложено на спільній могилі другого дня Великодніх Свят.

ЯК ВІДБУВАЮТЬСЯ „РЕВІНДИКАЦІЇ" ДУШ?

ЛЬВІВ. — „Діло" (ч. 85) подає про ревіндикацію в Рудці таке: До села Рудки на Кремянеччині недавно приїхали бережецький війт, секретар ґміни і командант поліційної станиці, скликали до школи православних селян і стали намовляти їх переходити на римо-католицьке, обіцяючи новонаверненим ріжного роду привілеї. На закінчення запропонували охочим змінити обряд залишитися в школі, а решті вийти. Тоді всі як один покинули школу. Подібну акцію ведуть і в інших місцевостях бережецької ґміни, але поза одиничними випадками місцеве населення ставиться до того неґативно.

„РЕВОЛЮЦІЯ" В ЖИТТІ АНҐЛІЙЦІВ.

ЛОНДОН. — Такою буде примусова військова служба, яка вже є так якби введена і потягне за собою нові податкові тягарі, а також затягне до війська сотні тисяч, а то й міліони молодих людей.

ЦЕНЗУРА В ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. — Видано розпорядок, який обмежує свободу преси. Іде про те, щоб припинити антисемітизм, поширюваний при помочі новинок у пресі, а також і ріжних брошур. Кажуть, що цей рух був підпираний грошево чужими державами, себто Німеччиною і Італією. Розпорядок забороняє поширювати расову і релігійну ненависть.

ГЕНДЕРСОН ДАЛІ ЖДЕ.

БЕРЛІН. — Анґлійський посол сер Невил Гендерсон, що повернув назад до Німеччини, зголосився зараз на авдієнцію до Гітлера і німецького міністра справ закордонних Рібентропа. Та ледви, чи їх побачить. Це, як пишуть, зроблено нарочно на те, щоб „покарати" Анґлію за її політику окруження Німеччини перстенем держав, що належать до протигітлерівського бльоку.

SVOBODA ("LIBERTY")
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади нале ть посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВИСОКА ПОЛІТИКА

Коли Анґлія й Франція роблять усякі зусилля втягнути в свій союз проти Німеччини Росію й коли Росія поводиться, як дівчина перед сватами, себто вдає, що вона не хоче ще йти заміж, хоча поправді вона пішла би з підскоком, бувший большевицький ґенерал Кривицький, що чудом урятувався підчас Сталінової чистки большевицьких ґенералів, містить в американськім тижневику „Сатердей Івнінґ Повст" свою другу статтю, яка тепер кидає нове світло безпосередно на внутрішню політику Сталіна, а посередно на міждержавну ситуацію в Европі.

Між заподаннями ґенерала Кривицького є запевнення, які йдуть усунереч широко в світі признаним припущенням, а які йдуть по лінії офіціяльних большевицьких заяв. Передовсім Кривицький уважає, що розстріляні Сталіном ґенерали справді плянували заговір проти Сталіна. Лише що товчок до цього заговору не був такий, який Сталін представляв своїм підданим і широкому світові: Не правдою є, що Тухачевський і товариші змовлялися з Німеччиною зрадити Росію, а правдою є, — по словам Кривицького, — що, рішившися знищити своїх противників, Сталін зробив проти них провокацію, щоби це виглядало на зраду в користь Німеччини. До того, в той самий час, як Сталін розстрілював Тухачевського й товаришів як німецьких аґентів, він самий змовлявся тайно з Гітлером.

Справжнім тлом виступу ґенералів проти Сталіна була не міждержавна ситуація чи інтриґа, але невдоволення селян у Росії з колективізаційної політики Сталіна. Це невдоволення відбилося живо на духу большевицької армії, в своїй масі селянської. До того армію деморалізувала Сталінська політика уступств супроти Японії. Опозиція проти Сталіна домаґалася для добра боєвости армії не дражнити селян і не уступати Японії.

Хоча ріжниця між Сталіном і ґенералами була одна з біжучих ріжниць щодо політики, та Сталін, звичаєм диктаторів, узяв це за особисту ворожнечу й рішився розправитися з командою армії радикально. Він наперед всю опозицію зізолював, потім пореарешвував, під справжніми або фальшивими закидами. Ослаблена опозиція не могла якслід боронитися й Сталін без труду повів проти її верховодів провокацію. Замітно, що Сталін розстрілював ґенералів буцімто за зраду Росії в користь Німеччини на основі документів, спроваджених з Німеччини й фабрикованих націстичним Ґештапо.

На питання, як міг Сталін дозволити собі в обличчі війни на ослаблення большевицької армії розстрілами головних керманичів армії, ґен. Кривицький відповідає, що Сталін є певний цього, що Німеччина на Росію не нападе; отже він може розстрілювати собі своїх противників у її команді без страху за небезпеку для Росії.

Все це кидає, сказано, нове світло на багато темних справ. Одначе й в цьому освітленні не виключені всякі штучки. На жаль справжня вартість цього свідоцтва може виявитися аж багато пізніше потім, як справи, які залежуть від вияснення цього свідоцтва, будуть вирішені.

З ОСТАННІХ ДНІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(Передане кореспондентом „Свободи" з оповідань очевидців).

Траґічні події в Карпатській Україні завершилися „ісходом" великої частини найактивніших людей, що встигли врятуватися від мадярського терору або на території румунській або втечею в Галичину чи на Словаччину. Є між цими новими політичними еміґрантами люди найріжноманітніших занять: селяни, робітники, учителі, урядники, адвокати, лікарі, ученики середніх шкіл, інжиніри, студенти високих шкіл. Є тут люди, що брали участь у політичнім житті, але є й такі, що цілком віддавалися лише культурній праці. А проте й ці „аполітичні" українці мусіли покидати рідну землю, бо чули, що мадярський наїздник не жалує нікого і що для мадярського режіму українська культурна робота так само ненависна, як і українська збройна боротьба.

Культурний діяч О. Н. з Рахівщини оповідає: Від самої осени 1938 року ми були в великім напруженні, жили переважно чутками, бо ще перед вересневою мобілізацією у всіх відібрала чеська поліція радіоапарати. Преса з Чехії та Словаччини приходила з величезним спізненням. При мобілізації серед карпатських українців патріотичного настрою не було: „За що будемо битися? Щоб чехи й надалі над нами панували?" Чеська бюрократія в Карпатській Україні не поводилася з нашим народом по-братерськи, а дивилася на нас згорда, тому протягом 20 літ не навчилися чехи української мови, а урядували чеською мовою, а оголошення давали таким „язичієм" — мішаниною мови московської з церковно-слов'янщиною. Рука в руку з чехами працювала мадярська та мадяронсько - москвофільська інтеліґенція: мадяри спільно з чехами підпирали гниле москвофільство і ворогували проти українського національного відродження. Мадярони під проводом Бродія та Феницика сподівалися, що Карпатська Україна буде прилучена до Угорщини ще в жовтні 1938 року. Але Віденський арбітраж 2. листопаду став на перешкоді мадярсько - польським плянам. Не можна описати радощів усього українського народу, коли довідались ми, що Карпатська Україна буде автономною державою в федеративнім звязку з словаками й чехами. Всюди закипіла широка праця — культурна, господарська, політична. Для охорони порядку була покликана до життя Народня Оборона — Січ. Чув я нарікання, що в центрі Січової орґанізації, в Хусті, не все було гаразд, бо не вміли добрати людей з військовим занням і воєнною практикою. Але на місцях, по селах і місточках, січові відділи були в добрих руках, на чолі їх стояли наші старшини, що пройшли добру військову школу. Ми звикли чути, що, мовляв, українці незвичні до порядку й дисципліни, що ми — „анархісти". Радив би я подивитися на наших січовиків на Рахівщині. Всі січовики совісно і точно виконували повинности, всюди вони слідкували за порядком, були тою моральною силою, що вела народню масу. Не були це безвусі молодики, а в більшости люди середніх літ, що пройшли пеклом світової війни. Тепер хотіли боронити свою рідну землю перед ворожим зазіханням. Колиб не Січова орґанізація, то в Карпатській Україні чехам булоб те саме, що й на Словаччині: відразу вся чеська бюрократія мусілаб тікати. Але Січ, виконуючи волю українського уряду, не допускала до виступів проти чеських державних службовців, хоч при кожній нагоді заявлялася, що ці чеські урядники мають бути тимчасово, поки набереться достатоне число підготованих урядників-українців. Були між чехами такі, що розуміли законність і оправданість цих українських домагань, але то, на жаль, були майже одиниці. Всяж кількатисячна маса чеського урядництва Карпатської України дивилася на українське національне відродження, як на смертельну загрозу для себе. „Якто, — казав не один з них, — я тут прожив 15 років, маю хату, сад, що своїми руками насадив, а тепер ці українці хотять сісти на моє місце, відібрати в мене посаду? З чогож я буду жити? Чим я буду годувати свою родину?"

Тому ця маса чеських урядників шептала між собою, що автономія Словаччини та Карпатської України буде лиш „на сезон", а потім вернуться „старі, добрі часи". Приїзд ґенерала Прхали в Карпатську Україну чеське урядництво зустріло, як знак „возволення". Само собою, наші українці зустріли чеського міністра Карпатської України з зовсім іншими почуваннями і настроями. Не було села в цілім краю, де не відбулосяб віче протесту проти призначення Прхали. „Не треба нам міністра-чеха! Україна для українців" — так скандували тисячні маси на вічах по містах і селах.

Вибори до сойму пройшли під знаком протесту проти чужого вмішування в українські справи. Захоплення мас було таке велике, що в багатьох селах ніхто не хотів тайно голосувати, а клали виборчий квиток відкрито, показуючи всім, мовляв, дивіться, люде добрі, я теж хочу України! Але хто хотів, той подавав свій голос тайно, і не було з того приводу ніяких непорозумінь або переслідувань.

Успіх українства в виборах до сойму вивів з рівноваги і Прагу і чеське урядництво в Карпатській Україні. Чехи не сподівалися, що Карпатська Україна буде голосувати так одностайно і однодушно. Проте вони ждали змін. Не хотіли з панів стати братами українців. Між цим урядництвом росла ненависть до українства, сліпа, нерозумна злоба. Правда, інтеліґентніші з них розуміли, що повороту до старого не буде, і тому почали старанно вчитися української мови і наближатися до раніше погорджуваної української людности. Але більшість чехів з надією дивилися на — Прагу, сподіваючись, що відтіль зроблять „кінець Україні". Сліпі, не бачили, що вже почислені дні їхньої власної держави. Замісць щирого, братського порозуміння з українцями шукали всяких зачіпок, щоб загальмувати українське відродження та орґанізацію.

Цим неприхильним ставленням до українців чехи викликали до себе ненависть серед карпатських українців. Це добре бачили мадяри і поляки. Вони через своїх аґентів старалися спровокувати і чехів і українців до збройного конфлікту. Це проливання крови не було потрібне ні чехам ні українцям, а проте в Хусті та в інших містах відбулися сутички, що забрали багато жертв. Колиб мали чехи в Карпатській Україні державний розум і „словянське чуття", яким вони так часто хвалилися, то мусілиб за всяку ціну озброїти і вивчити військовим способом українців. Але робилося навпаки: Січ не могла дістати зброї від чехів, натомісць був плян роззброїти січовиків. 12. березня дійшло в Хусті до крівавих подій. Як видно з усього, ця історія була випровокована мадярськими аґентами. Але провокація впала на „добрий ґрунт". Чеська жандармерія нелюдським способом розстрілювала січовиків, що спали в деревляних бараках коло залізниці, а хто пробував тікати, того скосили чеські скорострілі, поставлені по обох боках Тиси.

Після погрому в Хусті всеж українці набрали відваги і рушили на фронт проти мадярського наступу. Але це була боротьба безвиглядна. Чеські відділи тікали геть, тікало чеське урядництво, забираючи ваґони й авта з собою, везучи з собою зброю в Румунію і в Польщу, аби не дати українцям. В Тячеві і в Солотвині чехи дали зброю мадярським боївкам. Те саме зробили вони в Рахові. Коло Рахова на Думені був табор для мадярських терористів, що приходили з Угорщини. З допомогою чехів, що той табор обороняли, ці мадяри озброїлися і під проводом учителя-мадярона, на імя Бонь, вони зробили напад на Рахів. Це був ніж у спину української революції. Голова уряду А. Волошин трохи не став жертвою мадярської банди, що йшла понад Тисою від Рахова до Бичкова. Мадяри, що дістали зброю від чехів, перервали звязок між Ясіням, Раховом і Хустом. Геройською смертю загинув командант Січі в Бичкові учитель Волощук. 16. березня оточила його мадярська банда коло мосту через Тису. Волощук стріляв із двох револьверів на мадяр, останньою кулею сам собі смерть заподіяв. Мадярські терористи немилосердно розстрілювали всіх тих, що брали участь у громадськім українськім житті. Розстріляних голих кидали в Тису. За один день 17. березня румуни виловили з Тиси нижче Бичкова 45 трупів. Найтраґічніша доля спіткала тих бичківських громадян, що були змобілізовані українською владою 15. березня. Триста їх ішло до Солотвини, де сподівалися дістати зброю. Але по дорозі їх зустріла банда мадарських терористів і майже всіх перебила. Першого дня, коли в Бичкові запанували мадяри, вони розстріляли також учителя Остапчука, сина відомого українського діяча Яцка Остапчука, що був перед світовою війною послом до австрійського парляменту з Галичини. Разом з Остапчуком мадяри розстріляли інжиніра Миколу Литвицького, кооперативного діяча, родом із Києва. Арештованих у Бичкові зведено до ґімнастичної салі в школі, де їх мадяри жорстоко мучать. Між заарештованими знаходиться також полковник української армії Василь Филанович, професор Бичківської ґімназії Арсен Чернявський і багато інших, що не встигли втекти на лівий беріг Тиси, на румунську сторону.

На румунськім березі зібралися українці, чехи, деякі жиди. Страшне озлоблення всюди. Румуни в великім страсі, щоб мадяри не почали наступу на них, тому в Румунії проголошено мобілізацію. Через незгоду між українцями й чехами мадярська провокація діяла дальше: примірон, 16. березня Бичківська Січ дістала „наказ" телефоном із Хусту, щоб чехів з родинами не випускати з Бичкова на румунський бік. Насилу вдалося розтолкувати, що то була ворожа інтриґа. З Праги прийшла вістка про вступ німецьких армій на чеську територію. Чеські урядовці бачили через річку, як бичківські мадяри забирали з їхніх домів перини, меблі і все інше, і вину за це складали на українців. Дуже часто знаходилися такі, що вказували румунам на українців, як на „бандитів", і румунська влада таких невинно оклеветаних арештувала. Нарешті було тих „січовиків" та „бандитів" українських так багато, що румунська поліція відділила чехів від українців, бо чехи побивали українців без усякої причини, аби зірвати злість.

Кому з українців довелося їхати в поїзді разом з чехами, той буде довго дякувати Богу, що зостався живий. Люди, що мали бути для Карпатської України „взірцем цивілізації", билися між собою за кожну дрібницю, загрожували українцям, що викинуть їх з ваґонів, кричали, що, мовляв, „нам не треба січовиків". Деякі жандарми з Хусту хвалилися своїми „подвигами" в Хусті, як вони з скорострілів палили на січовиків: „Прибігає до мене старшина, гукає — що ти робиш? перестань стріляти!" А я йому показав револьвер, так він і змився"....

В Югославії втікачів зустрічали дуже прихильно, понезносили до ваґонів їжі, вина, сливянки, так, що дехто з чехів зовсім перепився і був пяний аж до німецької границі. В дорозі, разом з прокляттями на адресу Богу духа винних „січаків" чути було у чехів ще такі пяні погрози: „Дайте мені того Гітлера! Я йому покажу", і т. д. Але як приїхали в Німеччину, то відразу хміль вийшов із голови! Їхали далі до Чехії вже мирніше. А як побачили на двірці в Брні німецький заломлений хрест, то дехто з них і заплакав! Може тоді хоч дехто з них зачав розуміти і наш плач за Карпатську Україну. Може? Та воно й так уже запізно...

Брно (Чехія). І. Ш.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ І ЛЬВІВ

(Чому він відступив від першої облоги Львова?)

З історії знаємо, що Хмельницький в 1648. році не здобув Львова, хоч міг здобути, а вдоволився лише невеликим окупом.

Хмельницький прийшов під Львів із татарами. Козацька артилерія зближалася дорогою від Винник і зайняла становища на Личакові. Татари стали коло Галицького передмістя, а найцікавіший з полковників Богдана, Кривоніс, коло жовківської роґачки. Хмельницький вперше оглядав Львів із коня — біля нинішньої Зеленої вулиці, в окруженні козацьких полковників. Львів окружили щільно, одначе на приказ гетьмана, який дуже людяно поводився супроти львовян, реґулярні козацькі полки здержалися від воєнної акції, що між черню викликало невдоволення. Хмельницький не дозволив знищити водопроводів, а коли Кривоніс 15. жовтня здобув Високий Замок і досить було уставити на горі гармати, щоб до кількох годин зруйнувати місто, ґетьман не допустив до того і на просьби львовян козацькими полками спинив дальші напади селянських мас. Вблаганий плачем делеґатів міської ради взяв малий окуп для татар і відійшов через Збоїська, Куликів, Жовкву, Крехів (тут ночував мабуть у Василіян), Раву і Томашів на Замостя, серед безупинного дощу, „подібний до блискавки та грому" — як пише тодішний історик.

Оцей скорий відхід гетьмана Хмельницького зпід Львова був для багатьох неясний. Польські, а за ними і деякі українські історики, пояснювали відступ Хмельницького тим, що він був за слабий здобути столицю Галичини.

Новіші історики (м. ін. д-р Томашівський) пояснюють це так:

Після битви під Пилявцями, де українці зовсім розбили польські війська, міг Хмельницький зайняти легко не то Галичину, але знищити і всю Польщу. Головнож Львів міг здобути дуже легко. Тим-

Микола Костомарів.

КУДЕЯР

ІСТОРИЧНА ХРОНІКА
В ТРЬОХ ЧАСТИНАХ.
Частина друга.

(63)

Його могуча натура переживала рішучу хвилю морального перелому: проти його власної волі здавалося, що він стоїть на краю бездонної пропасти, звідки визирає якесь мерзке чудовище.

Задзвонили на вечірню. Кудеяр пішов вслід за Зуєвим. В просторій церкві обильно визолоченій, стояла товпа любимців, з клобуками на головах; на переді сам цар також в чернечім одязі, а побіч нього найстарший син, чорнявий парубок зі злим виразом очей. Цар бив поклони, вдаряючи головою о поміст, так, що по церкві роздавався відгомін; любимці старалися його наслідувати, а також і Кудеяр.

О півночі роздались удари дзвона.

Кудеяр з товаришами пішов до церкви. Князь Вяземський, будучи параклисіархом, засвічував і гасив свічки, клав вугля в кадильницю, а цар дуже звільна читав шестипсальміє і катехизми. По першій годині всі розійшлись до келій, але небавом знов задзвонили на часи і обідню. Цар стояв цілу літурґію, піднимаючи очи до неба і грімко вздихаючи, на ектеніях за кожним „Господи помилуй" бив поклони, але в часі Херувимської Малюта Скурятов підходив до царя і цар, з виразом злоби в очах, давав йому якісь прикази; опісля Кудеяр довідався, що це були розпорядки що до кар, призначених на цей день.

По скінченій литурґії, всі пішли на обід і коли любимці сиділи та мовчки їли, цар на підвищенню читав їм життя проподобного отця, котрого память припала на цей день, і котрий відзначався вельми умірковинм життям, а тимчасом за столом було багато страв і всі напивалися до сита. По обіді, виходячи зза стола, всі підходили до другого стола, пили з одної срібної чаші, так званої „Богородиці" і співали „Достойно єсть".

Скінчивши обід, Кудеяр з Зуєвом пішли до своєї келії, коли нараз роздався знак трубою.

— Це значить, — сказав Зуєв, зітхнувши — що наспів час суду і кари.

Слуга покликав Кудеяра до царя.

Кудеяр після приказу царя пішов до довгогокамінного будинку, що виставав на половину з землі. Там в величезній і довгій кімнаті, освіченій маленькими закратованими вікнами в стінах під самою стелею, побачив Кудеяр величезні сковороди в ріст чоловіка, знаряди на подобу котячих пазурів, привязаних до ременя, пили, великі голки, цвяхи, якусь збиту з дощок стіну, з повбиваними густо цвяхами, вістрям на верх. В куті горіла величезна піч. Поміст був помазаний кровію. По середині салі стояв трон. Цар з сином сиділи на лавці, просто напроти трону; за ними стояла мовчки товпа любимців.

З дверей напроти, вивели старця, високого ростом, лисого, з клиноватою сивою бородою, блідого, винищеного; його сині очи гляділи прямо і бодро, а на лицю був вираз перетерпілої рішучости і рівнодушности до всього, що його жде. Позад нього ішла старушка в чорнім плащі, з очами навхрест і шептала молитви.

Цар звернувся до конюшого і сказав:

— Конюший Іване Петров! Відомо нам учинилось, що ти, забувши Господа Бога і нашу превелику для себе ласку, разом з своїми сторонниками, прикликавши на поміч ворогів наших, Жигмонта-Августа, короля польського і Девлєта Ґірея кримського хана, хотів нас, рідного свого государя, скинути з прадідного престола, захотілось тобі посидіти на нім. Нині ми, з нашої царської ласки, вдоволимо тобі, посадимо тебе на престол. Надягніть на нього царський наряд.

Старець нічого не говорив і не спирався, коли надягали на нього царську одежу.

— Сідай, — сказав цар — бери в одну руку яблоко, в другу скиптр.

Старець послухав.

Іван Василевич поклонився йому до землі і сказав:

— Витай, царю і великий князю цілої Руси. Погляньте на нього: правда, хороший! Чогож ти сидиш, немов намальований? Оберни головою на право, на ліво, зведи бровами грізно, достойно... Ну, я тебе посадив на престол, я тебе і скину з престола.

З тими словами ударив його кинджалом в груди. Старець упав, заливаючись кровою. Опричники кинулись на півмертвого, кололи, топтали ногами, опісля поволокли трупа до отворених дверей, за котрими виднілась стая собак, на привязи у псарів. Псам навмисно не давали перед тим довго їсти і вони вили з голоду.

— Псам його на жир — сказав цар.

Опричники викинули трупа; пси накинулись на нього і двері зачинилися.

(Далі буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1939 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	357.05	168.	231.41
2.	205.89	169.	48.46
3.	113.28	170.	172.68
4.	81.39	171.	70.64
5.	261.58	172.	43.63
7.	264.32	173.	88.50
8.	227.31	174.	25.65
9.	196.95	175.	269.89
10.	185.34	176.	170.00
11.	95.08	177.	129.93
12.	125.95	178.	179.23
13.	72.04	179.	228.01
14.	28.90	180.	47.10
16.	112.30	181.	110.03
18.	120.96	182.	202.35
19.	14.87	183.	164.68
20.	294.42	184.	24.18
21.	130.14	185.	82.84
22.	93.69	186.	65.66
23.	133.29	187.	37.90
24.	102.58	188.	56.48
25.	108.10	189.	11.82
26.	35.75	190.	38.55
27.	61.35	191.	153.32
28.	138.70	192.	149.79
29.	211.61	193.	137.29
30.	87.94	194.	33.67
31.	155.48	195.	56.15
32.	29.60	196.	54.38
33.	107.92	197.	34.39
34.	42.93	198.	49.68
36.	141.20	199.	34.44
37.	128.99	200.	227.93
38.	217.89	201.	42.85
39.	105.56	202.	39.67
40.	29.14	203.	144.77
41.	28.61	204.	893.87
42.	186.81	205.	19.85
43.	63.80	206.	472.45
44.	132.74	207.	70.62
45.	291.99	208.	31.47
46.	67.42	209.	95.36
47.	46.28	210.	73.29
48.	52.50	211.	189.97
49.	17.96	212.	63.28
50.	164.38	213.	302.79
51.	47.10	214.	39.36
52.	90.03	215.	26.23
53.	89.46	216.	30.68
54.	50.06	217.	450.81
55.	52.77	218.	246.08
56.	158.48	219.	212.72
57.	177.90	220.	172.65
58.	190.39	221.	561.65
59.	195.84	222.	15.81
60.	37.06	223.	324.92
61.	25.29	224.	29.34
62.	118.75	225.	25.50
63.	343.29	226.	90.16
64.	117.91	227.	64.57
65.	253.97	229.	199.51
66.	111.60	230.	260.19
67.	198.37	231.	13.54
68.	19.56	232.	62.67
69.	118.35	233.	36.33
70.	347.26	234.	161.59
71.	39.36	235.	163.90
72.	64.85	236.	167.57
73.	102.95	237.	253.49
74.	31.12	238.	224.67
75.	140.53	239.	327.37
76.	236.90	240.	66.94
77.	83.16	241.	80.77
78.	120.55	242.	143.02
79.	12.13	243.	75.98
80.	44.22	244.	21.89
81.	140.95	245.	107.76
82.	62.67	246.	67.01
83.	184.10	247.	264.41
84.	58.66	248.	67.04
85.	164.36	249.	39.30
86.	213.00	251.	243.78
87.	179.92	252.	113.92
88.	17.69	253.	92.75
89.	29.39	254.	147.39
90.	250.65	255.	68.92
91.	347.52	256.	66.78
92.	24.54	257.	40.53
93.	50.63	258.	30.72
94.	486.12	259.	234.78
95.	42.15	260.	52.52
96.	223.15	261.	13.91
97.	224.01	262.	73.81
98.	145.40	263.	55.01
99.	197.65	264.	92.00
100.	113.31	265.	41.22
101.	42.56	266.	133.11
102.	615.15	267.	103.57
103.	118.61	268.	114.51
104.	303.94	269.	37.67
105.	183.78	270.	231.83
106.	269.94	271.	90.51
107.	41.76	272.	20.36
108.	109.12	273.	147.64
109.	140.35	274.	184.88
110.	9.07	275.	91.71
111.	35.61	276.	348.47
112.	312.05	277.	392.68
113.	66.73	278.	39.29
114.	55.63	279.	18.76
115.	22.24	280.	215.05
116.	57.52	281.	107.01
117.	99.64	282.	228.82
118.	78.24	283.	139.30
119.	37.82	284.	85.35
120.	175.45	285.	16.90
121.	152.38	286.	48.88
122.	71.48	287.	15.64
123.	170.72	288.	302.21
124.	107.84	289.	35.87
125.	89.07	290.	69.24
126.	82.85	291.	255.73
127.	179.13	292.	604.59
128.	22.48	294.	41.45
129.	38.42	295.	186.79
130.	427.50	296.	280.88
131.	17.50	297.	23.38
132.	162.10	298.	95.57
133.	243.60	299.	51.75
134.	94.15	300.	138.51
135.	72.42	301.	158.19
136.	179.75	302.	14.59
137.	184.14	303.	65.78
138.	81.65	304.	73.19
139.	73.81	305.	126.68
140.	110.18	306.	34.94
141.	68.00	307.	48.74
142.	159.58	308.	110.51
143.	197.80	309.	35.08
144.	40.24	310.	108.45
145.	55.90	311.	22.86
146.	171.42	312.	90.69
147.	497.43	313.	8.87
148.	31.78	314.	13.88
149.	58.72	315.	24.25
150.	46.87	316.	304.68
151.	129.09	317.	91.38
152.	41.91	318.	140.19
153.	9.57	319.	101.63
154.	39.08	320.	131.01
155.	471.53	321.	153.64
156.	155.22	322.	60.03
157.	20.99	323.	78.51
158.	260.30	324.	170.86
159.	75.21	325.	120.00
160.	123.28	326.	117.71
161.	196.00	327.	43.52
163.	125.71	328.	24.47
164.	176.15	329.	8.61
165.	74.00	330.	143.67
166.	52.73	331.	65.79
167.	193.00	332.	76.95

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
333.	100.00	378.	33.70
334.	241.36	379.	116.81
335.	64.16	380.	25.93
336.	224.80	381.	29.50
337.	21.81	382.	43.98
338.	301.33	383.	187.43
339.	103.94	384.	38.11
340.	21.26	385.	273.79
341.	34.24	386.	28.96
342.	178.42	387.	34.88
343.	72.01	388.	176.68
344.	82.38	389.	31.58
345.	98.40	390.	101.89
346.	12.07	391.	1.55
347.	139.22	392.	21.53
348.	30.27	393.	64.03
349.	50.81	394.	3.34
350.	136.09	396.	108.03
351.	47.11	397.	23.48
352.	88.93	398.	14.10
353.	35.71	399.	25.91
354.	17.33	400.	78.75
355.	66.18	401.	45.09
356.	16.11	402.	14.77
357.	92.07	403.	284.79
358.	96.50	404.	69.37
359.	116.14	405.	119.20
360.	14.29	406.	258.18
361.	1,198.85	407.	56.24
362.	63.78	408.	31.29
363.	134.52	409.	71.80
364.	505.30	410.	13.58
365.	69.81	411.	51.90
366.	22.02	412.	50.70
367.	326.32	413.	12.38
368.	32.30	414.	5.98
369.	246.38	415.	7.74
370.	347.19	416.	41.12
371.	205.90	417.	11.68
372.	48.16	418.	5.42
373.	40.28	419.	41.63
374.	71.24	421.	106.17
375.	112.59	422.	135.21
376.	28.94	423.	10.16
377.	17.53		

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Бр. ___ 371.24

З місячних вкладок нових родів обезпечення ______ $50,705.23

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	225.	14.54
2.	4.29	230.	3.81
3.	2.42	234.	20.21
8.	98	237.	2.68
19.	1.58	243.	18.23
28.	12.03	245.	3.08
30.	11.32	257.	3.87
33.	7.91	262.	1.41
37.	16.20	268.	2.93
39.	32.02	274.	1.49
65.	14.02	275.	16.46
69.	1.36	276.	3.54
70.	3.80	277.	2.02
83.	2.86	278.	1.15
90.	13.43	282.	3.55
101.	2.84	283.	1.53
102.	4.96	284.	3.37
106.	7.23	286.	36.07
108.	8.61	288.	2.40
112.	6.53	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	316.	1.41
139.	2.35	321.	5.01
142.	10.37	322.	1.31
143.	11.25	328.	2.01
147.	28.16	334.	2.28
151.	6.04	335.	6.34
161.	1.92	336.	7.99
170.	12.93	342.	20.33
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	4.90	358.	1.62
194.	81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	15.74
209.	4.26	371.	1.30
216.	14.85	384.	28.93
217.	2.74	388.	17.56
221.	8.20		

З місячних вкладок старого роду обезпечення ______ $586.31

Разом з місячних вкладок від членів	$51,291.54
Процент від бондів	3,864.80
Процент від морґеджів	7,953.22
Процент від позичок	338.64
Процент від нота	7.50
Рент від реальностей	13,002.49
Перенесено надвишку відсотків зо сирітського фонду до адміністраційного фонду за 1938 рік	8,076.60
Зворот відсотків від інвестицій з нових родів обезпечення до старого посмертного і резервового фонду за 1938 рік	3,699.31
Перенесено резерви з резервового фонду старого роду обезп. до нового посмертного фонду за 1938	885.36
Зворот позичок до народного фонду	58.78
Зворот стипендії-позички В. Мішанця, від. 363	15.00
За відзнаки, книжечки і т.п.	2.00
Продаж бондів	49,650.00
Продаж реальности	12,867.50
Сплати морґеджів	12,752.64
Сплати нота	25.00
Заробок на бондах	1,094.25
Заробок на реальности	118.50
Перенос нота до фонду Згоди Братств	300.00
Сплати позичок	1,818.26
Сирітські части по бл. п.:	
в. 20 Трендовацький Мик.	210.85
Разом	$168,032.24

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 13 Вовк Федор	1,000.00
в. 20 Трендовецький Мик.	750.00
в. 20 Данилишин Теодор	1,000.00
в. 65 Василевич Василь	1,000.00
в. 86 Шпінка Данило	500.00
в. 86 Мітренко Семен	1,000.00
в. 94 Бодруг Анастасія	500.00
в. 103 Гарасимович Марія	500.00
в. 105 Крайник Антін	1,000.00
в. 105 Кравчук Михайло	500.00
в. 107 Маркович Іван	715.00
в. 137 Василик Андрій	500.00
в. 148 Миськів Катерина	500.00
в. 156 Артимко Яків	1,000.00
в. 227 Фенчишин Марія	750.00
в. 257 Федович Андрій	1,000.00
в. 288 Пастернак Микола	500.00
в. 326 Гошковська Сальомея	481.70
в. 334 Трончук Володимир	75.00
в. 394 Горішний Василь	1,000.00
в. 403 Шпінка Данило	294.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	1,529.23
Справи правні при виплаті посмертних запомог	45.12
Процент на закуплених бондах (accrued interest)	196.50
Зворот процентів від позичок	24.48
Зворот відсотків від інвестицій до старого роду обезпечення	3,699.31

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 63 Колодій Катерина	125.58
в. 65 Напованець Марія	125.67
в. 78 Ленарт Іван	204.00
в. 95 Романишин Матвій	72.86
в. 102 Слепко Іван	246.18
в. 104 Сидор Марія	170.39
в. 110 Чайковська Анна	188.25
в. 110 Чайковський Петро	245.50
в. 300 Гумен Григорій	666.67
в. 365 Стефанов Федір	313.00

Інші виплати сирітського фонду:

Перенесено надвишку відсотків зо сирітського фонду до адміністраційного фонду за 1938 рік	8,076.60

Виплати народного фонду:

На памятник св. Володимира Великого, твір Олександра Архипенка, до культурного городу в Клівленді, Огайо	500.00

Виплати з фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Бр.	371.24

Запомоги з запомогового фонду:

в. 1 Карпяк Дмитро	35.00
в. 38 Фецич Микола	35.00
в. 38 Балашак Демян	25.00
в. 39 Бура Текля	25.00
в. 43 Ладин Анна	25.00
в. 45 Дубас Филип	35.00
в. 56 Чмерит Данило	35.00
в. 61 Хохля Стефан	35.00
в. 63 Барна Семен	35.00
в. 63 Дзюля Микола	35.00
в. 70 Ялицький Станислав	35.00
в. 70 Сидор Михайло	30.00
в. 91 Любка Анна	35.00
в. 94 Піпська Анна	25.00
в. 96 Грицай Іван	50.00
в. 98 Курила Максим	35.00
в. 98 Малимін Андрій	35.00
в. 102 Сенчишин Микола	50.00
в. 102 Брунарський Семен	50.00
в. 104 Гаврилко Іван	35.00
в. 109 Мороз Олекса	35.00
в. 114 Волошин Марія	25.00
в. 114 Куйбіда Анна	25.00
в. 117 Зюбрицький Петро	25.00
в. 122 Сідзінський Кароль	25.00
в. 133 Фечук Андрій	25.00
в. 134 Дудіш Катерина	25.00
в. 146 Ґурняк Дмитро	25.00
в. 155 Ґрабізна Марія	25.00
в. 155 Андрусечко Розалія	25.00
в. 159 Камінський Іван	35.00
в. 159 Сахрин Григорій	35.00
в. 186 Когут Марія	25.00
в. 187 Кобасюк Тацька	25.00
в. 192 Німа Юлія	25.00
в. 200 Миськів Анна	25.00
в. 204 Рудницький Василь	35.00
в. 206 Гречух Марія	25.00
в. 209 Місяк Юлія	25.00
в. 210 Павлишин Іван	35.00
в. 221 Барабаш Мартин	50.00
в. 221 Гавришкевич Василь	35.00
в. 221 Ірха Анна	25.00
в. 223 Русинко Капітоля	25.00
в. 233 Швець Марта	25.00
в. 234 Ількiв Микола	35.00
в. 237 Дацiв Петро	35.00
в. 241 Дубина Григорій	35.00
в. 254 Селеман Стефан	35.00
в. 259 Скородинський Ем.	25.00
в. 262 Шнайда Анна	25.00
в. 269 Бамбуровський Йосиф	35.00
в. 275 Луковський Гавриїл	35.00
в. 280 Цястон Іван	25.00
в. 291 Кравс Едвард	35.00
в. 296 Волошановський П.	35.00
в. 367 Лукаш Данило	50.00
в. 367 Дорофей Катерина	25.00
в. 371 Малецький Семко	50.00
в. 382 Пука Анна	25.00
в. 383 Стельмах Йосиф	25.00
в. 383 Шевчук Микола	35.00
в. 390 Селеман Антін	25.00

Виплати резервового фонду:

Перенесено резерву до посмертного фонду за членів переписаних зі старого до нових родів обезп.	885.36

Виплати адміністраційного фонду:

Кошти річного засідання гол. уряду У. Н. Союзу	4,337.97
Нагороди за нових членів	3,176.75
Нагороди предсідникам і касієрам від. У. Н. С. за нових членів зорганізованих в 1938 році	1,224.50
Кошти подорожей і репрезентації	851.79
Платня головного уряду	825.00
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Платня помічних сил	468.60
Видатки канцелярійні, почта, телеграми, телефон і т.п.	258.75
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за друки	226.70
Спортова акція при відділах У. Н. Союзу	206.55
Зладження статистики членів для оцінки грамот	200.00
Кошти правні при інвестиціях	187.50
Фотографічні знимки членських аплікацій	72.30
Кошти правні при виплатах посмертних запомог	63.90
Печатки для відділів У.Н.С.	51.56
Головний лікар за нових членів	50.00
Лікарі за нових членів	33.00
Стейти за лайсенси	30.00
Нагороди для нових молодечих відділів У. Н. С.	25.00
Офісові прибори	32.71
Направа машин	15.35
Оправа місячних книг	11.25
Річна вкладка до централі запомогових організацій	10.00
Асекураційний журнал	3.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші видатки на реальностях	7,573.60

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	47,993.00
Інвестовано в морґеджах	18,000.00
Позички членам	3,741.10
Інвестовано в реальности (кошти правні і комісове при продажі реальности)	617.50
Перенесено інвестицію Згоди Бр. в нотах (Notes)	300.00
Разом	$125,339.02

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем лютого 1939 осталася	$300,130.80
Прихід за березень	168,032.24
Разом	$468,163.04
Розхід за березень	125,339.02
Готівка з кінцем березня 1939 року остається	$342,824.02

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 342,824.02
Морґеджі	1,346,634.04
Бонди	1,482,277.92
Реальности	1,163,251.12
Позички	579,070.95
Друкарня і книгарня	18,283.59
Ноти	2,975.00
Разом	$4,935,316.64

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,114,963.30
Запомоговий фонд	80,175.54
Адміністраційний фонд	182,606.01
Конвенційний фонд	25,578.48
Народний фонд	4,795.00
Contingent fund for protection of investments and mortality	226,968.00
Посмертний фонд старого роду обезпечення	67,864.50
Резервовий фонд	11,618.77
Фонд Згоди Братств	43,762.80
Сирітський фонд	176,984.24
Разом	$4,935,316.64

М. Мурашко, гол. предсідник
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	7.65	105.	11.93
2.	11.25	106.	9.68
3.	2.05	107.	1.80
4.	1.80	108.	2.70
5.	5.40	109.	6.30
7.	18.90	112.	10.35
8.	11.25	113.	3.15
9.	11.05	114.	1.35
10.	3.38	115.	1.65
11.	11.70	116.	7.45
12.	1.35	117.	1.35
13.	11.02	118.	2.70
14.	1.58	120.	8.55
16.	4.75	121.	11.48
18.	90	122.	2.48
20.	16.65	123.	6.75
21.	9.00	124.	5.40
22.	3.80	125.	10.58
23.	1.58	126.	5.18
24.	7.43	127.	7.20
25.	90	128.	3.03
26.	2.70	129.	45
27.	70	130.	18.50
28.	6.30	132.	4.50
29.	9.90	133.	2.93
30.	8.10	135.	4.05
31.	6.15	136.	14.85
33.	19.80	137.	10.35
34.	3.38	138.	3.85
36.	10.35	139.	3.60
38.	8.10	140.	6.75
39.	5.62	141.	1.35
40.	1.35	142.	22.30
42.	7.20	143.	5.18
43.	3.67	144.	2.25
44.	10.13	145.	5.85
45.	11.92	146.	4.28
46.	45	147.	31.50
47.	2.95	148.	2.70
48.	2.25	149.	2.25
50.	12.15	150.	15.10
51.	23	151.	8.78
52.	3.18	152.	1.13
53.	4.72	154.	1.15
54.	2.03	155.	15.30
55.	2.50	156.	10.15
56.	12.38	158.	11.70
57.	9.00	159.	3.60
58.	6.97	160.	4.05
59.	11.50	161.	7.90
60.	1.80	163.	3.38
61.	2.48	164.	28.80
62.	4.35	165.	6.97
63.	17.78	167.	9.00
64.	6.55	168.	2.70
65.	10.00	169.	25
66.	45	170.	7.65
67.	7.20	171.	7.20
68.	45	172.	8.78
69.	1.80	173.	4.28
70.	6.75	174.	3.60
71.	7.05	175.	11.90
72.	2.70	176.	13.50
73.	3.60	177.	1.58
75.	7.87	178.	3.40
76.	16.42	179.	11.03
77.	6.30	180.	15.30
78.	3.40	181.	.25
79.	90	182.	3.60
80.	2.03	183.	2.78
81.	5.20	185.	5.65
82.	2.95	186.	5.20
83.	7.45	187.	45
84.	1.60	188.	4.73
85.	16.00	191.	6.75
86.	8.10	192.	7.65
87.	6.53	193.	3.60
89.	1.35	194.	1.13
90.	16.65	196.	2.25
91.	14.20	198.	2.45
92.	1.80	200.	17.10
93.	1.35	201.	4.05
94.	18.00	203.	2.80
95.	3.60	204.	96.08
96.	10.80	205.	3.60
97.	11.50	206.	24.75
98.	3.40	207.	2.04
99.	14.40	208.	25
100.	2.25	209.	1.15
102.	26.55	210.	1.58
103.	3.37	211.	10.15
104.	4.70	212.	1.35

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
213.	13.05	318.	7.20
214.	70	319.	11.70
217.	12.82	320.	5.40
218.	7.41	321.	4.50
219.	8.55	322.	1.15
220.	7.20	323.	7.20
221.	34.43	324.	4.05
222.	1.00	325.	4.73
223.	31.30	326.	6.30
225.	2.02	327.	2.93
227.	68	328.	45
229.	10.60	329.	25
230.	17.82	330.	10.80
231.	1.80	331.	5.65
232.	4.95	332.	6.75
233.	5.15	333.	5.63
234.	10.40	334.	10.13
235.	9.45	335.	90
236.	7.42	336.	7.80
237.	9.45	338.	14.85
238.	19.00	339.	4.94
239.	33.75	340.	90
241.	1.80	341.	3.60
242.	10.15	342.	7.20
143.	9.00	344.	3.15
244.	1.35	345.	5.20
245.	4.50	346.	1.80
246.	1.58	347.	9.25
247.	10.65	348.	3.60
248.	5.65	349.	4.50
251.	10.80	350.	4.35
252.	9.45	351.	68
253.	2.85	352.	4.05
254.	9.45	353.	1.80
255.	3.40	354.	45
256.	3.15	355.	1.15
257.	1.58	356.	1.38
258.	5.17	357.	1.80
259.	8.78	358.	4.23
260.	15.03	359.	8.10
262.	2.70	361.	56.03
263.	90	362.	7.45
265.	90	363.	8.78
266.	13.73	364.	16.90
267.	3.15	365.	5.00
268.	4.28	366.	2.25
269.	2.25	367.	9.00
270.	11.05	368.	50
271.	6.10	369.	13.95
272.	6.30	370.	4.75
273.	2.70	371.	9.60
274.	7.20	372.	3.60
275.	3.15	374.	2.25
276.	15.75	375.	7.20
277.	16.65	376.	1.00
278.	1.15	377.	1.35
279.	1.58	378.	2.05
280.	12.85	379.	9.90
281.	9.90	380.	7.42
282.	12.38	381.	1.57
283.	8.10	383.	12.15
284.	1.60	384.	6.38
286.	2.70	385.	12.15
287.	1.58	386.	3.85
288.	9.00	388.	13.05
289.	2.93	389.	1.58
290.	1.40	390.	11.00
291.	24.53	391.	1.50
292.	35.55	392.	90
294.	1.57	393.	8.33
295.	6.98	396.	3.60
296.	7.88	398.	1.15
297.	2.05	399.	25
298.	70	400.	13.30
299.	2.70	401.	90
300.	6.30	402.	50
301.	4.25	403.	3.35
302.	1.35	404.	1.35
303.	3.38	405.	3.15
304.	90	406.	12.83
305.	3.83	407.	90
307.	.70	409.	2.70
308.	1.15	410.	3.20
309.	90	411.	70
310.	2.95	413.	90
311.	1.15	414.	25
312.	5.63	415.	1.58
313.	25	418.	45
314.	45	419.	3.35
315.	25	421.	1.80
316.	7.00	422.	4.72
317.	2.93		

З місячних вкладок від членів	$2,461.81
Процент від бондів	732.50
Процент від морґеджів	608.24
Процент від позичок	3.15
Рент від реальностей	772.00
Сплати морґеджів	585.21
Сплати позичок	79.00
Разом	$5,241.91

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду по бл. п.:

в. 102 Слепко Михайло	$ 500.00
в. 154 Фринцко Марта	500.00
в. 364 Сподар Евгенія	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	210.24

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	440.50
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за Укр. Тижневик	475.00
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за друки	46.34
Справи правні при виплаті посмертних запомог	68.60
Видатки канцелярійні, почта і т. п.	25.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші видатки на реальностях	308.26
Разом	$3,073.94

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем лютого 1939 осталася	$52,460.21
Прихід за березень	5,241.91
Разом	$57,702.12
Розхід за березень	3,073.94
Готівка з кінцем березня 1939 р. остається	$54,628.18

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 54,628.18
Морґеджі	158,059.24
Бонди	181,682.07
Реальности	55,650.92
Позички	186.00
Разом	$450,206.41

Стан довжний:

Посмертний фонд	$346,523.86
Адміністраційний фонд	103,682.55
Разом	$450,206.41

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ЯК ДІЄ ЗАКОН ПРО МІНІМАЛЬНУ ПЛАТНЮ

Останні десятиліття будуть записані в історії індустріяльного розвою, як часи, в котрих американська промисловість, завдяки невтомній конструктивній підприємчивости своїх провідників, досягнула самого вершка. Природні багатства і свобода ділання дали підприємчивим людям в Америці спромогу збудувати і розвинути таку модерну промисловість, якій рівної немає ніде на світі. Злучені Держави покриті сіттю ріжнотипних фабрик і заводів. Від них залежить і на них спирається фінансовий стан міліонів людей. Америка є тепер країною яку нестримний розвій модерної індустрії довів до того, що великі маси населення працюють в наймах у великих промисловців і корпорацій.

Щоби забезпечити робітників перед визиском, конґрес ухвалив минулого року закон про число годин тижневої праці і мінімальну платню. Після того закона, першого року від його ухвали, робітник не повинен виробити тижнево більше як 44 годин. Щодо платні, то на основі того закона, робітникові не можна платити менше як по 25 центів на годину. На другий рік число годин праці буде знижене до 42 години на тиждень, а в третім році, після введення цього закона в життя, робітник не буде працювати за звичайну платню більше як 40 годин тижнево. Якщо у фабриці буде робота, то промисловець повинен платити за неї „овертайм", півтора раза реґулярної заплати. Мінімальна платня робітника буде постійно збільшатись. Першого року існування цього закона, який увійшов в життя в місяці червні 1938 р., мінімальна платня є 25 центів на годину. Наступних шість років виноситиме 30 центів на годину, а потім вже буде незаконно платити робітникові менше як сорок центів на годину. Очевидно, що можуть бути виїмки. Наприклад, старі або фізично ушкоджені та умово нерозвинені робітники, які не можуть виконувати роботу так як люди фізично й умово здорові, не підлягають йому й такі молоді люди, які вчаться в заводах певного ремесла. Дальше, не підлягають тому законови ще деякі промислові заводи та діти, яким взагалі працювати в фабриках заборонено.

Відділ при міністерстві праці у Вашинґтоні, який слідить, щоби закон про мінімальну платню й число годин праці був точно виконуваний, каже, що цей закон обовязує не лиш індустрію міжстейтової торговлі, але й ту, що в місцевих заводах продукує річи на продаж в інших стейтах. Обовязує він не лиш тих робітників, які фактично виробляють даний продукт у фабриці, але й канцелярійних робітників, вартових, післанців та фабричних спеціялістів. Нема ріжниці де вони виробляють даний продукт — у фабриці, дома чи деінде. Навіть ті, що працюють від штуки, не повинні заробляти менше як приписує закон про мінімальну платню.

Не вільно теж забагато відтягати з платні робітника на те, щоби висмикнутись зпід закона. Як працедавці дають своїм робітникам харч і помешкання, то повинні за те відтягати з платні своїх робітників не більше ніж все те варта. Робітнича платня в грошах чи іншій вартости ніколи не може бути менше як приписує закон.

Щодо понадчасної праці, то працедавці обовязані платити за неї півтора раза звичайної, не приписаної законом, найнижчої платні. Дальше, закон не встановляє вісім годинного дня праці, але обмежує число годин праці так, що неправно булоб в одним тижні працювати менше число годин, а в другім їх надробляти, щоби уникнути плачення „овертайму".

Учнів закон про мінімальну платню не обовязує. Учень мусить бути щонайменше 16 літ старий і мати підписану з працедавцем умову, яка повинна бути одобрена властями. В цім контракті повинен бути зазначений час науки — 4,000 годин дійсної праці і 144 годин річно додаткового навчання. Робітників, які мають діла з фармерськими продуктами і городовиною, як вони їх консервують, або працюють при молочарстві і як їх разом працює не більше як сім, то згаданий закон їх не обовязує. Дітей до 16 літ життя наймати до праці заборонено. Вони можуть працювати лиш у своїх родичів. Але й тоді ні в майнах ні в фабриці. До небезпечної й для здоровля шкідливої праці не можна наймати людей нижче 18 років життя. Приймаючи до праці 16 і 17 літніх дітей, працедавці обовязані вимагати від них метрики.

ФЛІС.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА БЕРЕЗЕНЬ 1939 РОКУ

СТВОРЕНО ОТСІ НОВІ ВІДДІЛИ У. Н. СОЮЗУ:

Від. 424, в Плімит, Па.
Від. 425, в Шікаго, Ілл.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 9. Вашута Іван.
В. 14. Перезлюга Стефанія, Перезлюга Анна.
20. Брунець Ксеня, Безпалко Вілям.
В. 22. Максимець Олекса.
В. 24. Глова Марія.
В. 28. Кукла Вілям.
В. 31. Горбаль Стефан, Пованда Іван, Пограничний Олекса, Кузьо Олекса.
В. 34. Дністрян Чарлс.
В. 38. Вінарчик Петро.
В. 54. Маланчук Мирон.
В. 71. Андрищ Михайло мол.
В. 74. Феснк Іван, Мільkевич Михайло, Булій Катерина, Ліско Каролина, Ліско Ольга. Олач Анна, Олач Стелля, Ворикс Катерина, Маланяк Іван, Ліско Луві, Олач Іван В., Дидьо Юлія, Ліско Петро, Ліско Юліян, Маланяк Михайло, Мудрак Марія, Путро Михайло, Вересюк Марія, Ворикс Катерина.
В. 78. Вавращко Тома.
В. 81. Шуба Станислав, Блауцяк Данило Йосиф.
В. 86. Шайка Юрій.
В. 94. Левицький Василь, Ґеник Олена.
В. 99. Лаврик Стефан.
В. 103. Артимко Григорій.
В. 106. Якубовський Йосиф, Якубовська Юлія, Якубовський Дмитро, Молочник Володимир.
В. 112. Іваночко Марія.
В. 123. Ковпак Іван Григорій.
В. 124. Потрако Анна.
В. 125. Богдан Марія, Ґавалюх Варвара, Пелещак Катерина.
В. 128. Ценька Марія.
В. 130. Санк Юрій.
В. 147. Гришко Олена, Горболевич Зофія, Гришко Мирон, Воланський Михайло.
В. 150. Яремій Василь.
В. 151. Сокальська Анна, Сокальський Ілько.
В. 155. Макар Павло, Ваверчак Іван мол., Берко Лаврентій.
В. 158. Зазула Марія.
В. 161. Попінчак Василь, Семен Франко.
В. 163. Шегда Василь.
В. 165. Танасійчук Михайло.
В. 180. Сташків Андрій, Сташків Іван, Зепко Ґеноефа, Зепко Анна Алися.
В. 182. Лісович Йосифа.
В. 183. Мараз Роман, Михаленко Анна, Михаленко Володимир.
В. 190. Данилюк Юлія.
В. 204. Йордан Анна, о. Кущак Андрій, Ямка Михайло, Гучко Марія, Голодрига Василь, Гурин Йосиф, Даниш Онуфрій, Возович Василь, Заразка Іван, Заразка Анастазія, Пелц Ольга.
В. 206. Королишин Іван, Сирота Анна, Перешлюга Андрій.
В. 217. Богуцька Катерина.
В. 219. Ґудзак Вілям, Ґудзак Анна, Галишин Михайло, Ґулька Богдан, Бучик Марія, Тарантола Росс, Ґудзак Франко, Ґудзак Дорота, Плечій Петро, Мечник Павлина, Папас Розалія, Козак Ненсій, Карник Олекса, Мечник Вілям, Кутній Вілям Р., Мечник Владемер, Плечій Юлія, Мельничук Мирослав.
В. 230. Венгрзин Йосиф.
В. 236. Цибульський Олена.
В. 238. Кутній Ева.
В. 247. Івасько Катерина, Качмар Анна.
В. 251. Єорочак Володимир.
В. 262. Шмайда Олена.
В. 264. Дійк Олена, Дійк Іван.
В. 270. Стегніцька Варвара, Ленчук Стефан, Турчинська Евгенія, Мисак Іван.
В. 274. Федина Дмитро, Коншак Михайло, Коншак Василь, Курилак Анна, Свет Олена.
В. 275. Манорек Никола М., Сосульська Емілія.
В. 276. Матусяк Володимир Тома, Мацуряк Марія.
В. 277. Цізман Марія, Маційовський Михайло, Саган Катерина, Корзен Анеля.
В. 288. Антоник Іван.
В. 292. Копальник Михайло, Лесніовська Зофія, Процьків Михайло, Мек Михайло.
В. 295. Гречанюк Стефан, Гречанюк Михайло.
В. 296. Черемеський Михайло.
В. 303. Барон Катерина Е., Білонич Катерина.
В. 316. Панчишин Стефан.
В. 324. Бучко Григорій.
В. 326. Шемавський Честер.
В. 341. Вахна Антін Т. М. Д.
В. 343. Бастик Анна, Базів Розалія, Войховська Катерина.
В. 346. Есик Бленч, Есик Катерина М., Кріль Вілям, Кукула Марія.
В. 348. Павалко Марія, Токар Марія, Гусак Юлія.
В. 353. Сенчишин Михайло.
В. 356. Чижевич Онуфрій, Чижевич Пелагія. Ковсуняк Вілям, Квасний Анна, Квасний Стефан.
В. 361. Ґерик Йосиф, Ґерик Вілям, Вовк Андрій, Вовк Марія, Вовк Сава, Ґерик Едвард.
В. 364. Бенедіг Анна.
В. 371. Борисчук Антін, Романків Володимир.
В. 375. Толочко Ірина, Толочко Катерина, Толочко Мирон.
В. 379. Николаїшин Василь.
В. 383. Маршаль Марія, Степаняк Ольга, Степаняк Йосифа, Шевчук Петро.
В. 390. Бойка Іван, Мордела, Іван, Саленко Карло.
В. 393. Брошніовський Михайло, Дибка Михайло К., Яворський Дзерій Б., Кашуль Леона, Коцовський Антін, Коцовський Володимир, Креч Міцель, Любінець Анна, Любінець Марія, Любінець Магарета, Мелнч Денис, Мізен Михайло, Солудчук Анастазія, Стецко Адолф, Стецко Володимир, Загакайло Катерина, Велький Володимир мол., Стросник Марія.
В. 398. Ментус Михайло, Андрух Михайло.
В. 403. Чічура Никола.
В. 406. Вітко Юрій, Маік Зофія, Марущак Марія, Боган Михайло.
В. 415. Кроль Павло, Кроль Станіслав, Поддецький Стефан.
В. 416. Герчук Лев, Грицай Анна, Лихач Йосиф, Погубіла Роман, Кульматицький Денис о.
В. 417. Челак Параска.
В. 418. Савка Іван.
В. 419. Бакайза Андрій, Бакайза Павло, Бакайза Теодор, Демян Сузанна, Соболь Стелля, Соболь Михайло, Зенчак Іван, Зенчак Катерина.
В. 422. Васкович Антонита, Сапелюк Марія.
В. 424. Клим Михайло, Митко Василь, Онищак Теодор, Онищак Анеля, Онищак Олекса, Онищак Іван.
В. 425. Калинчук Вілям, Канцер Емілія, Канцер Катерина, Новак Анастазія, Новак Іван, Ревуцький Іван Т., Смук Стефанія, Сверський Андрій П.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Козак Анастазія, Козак Іван, Козак Володимир.* Олесневич Теодор.
В. 5. Ридик Карло С.
В. 9. Вашута Анна.
В. 21. Пуфка Емілія.
В. 25. Сибій Ольга Е.
В. 31. Майкович Анна 2, Майкович Олекса.
В. 39. Клачко Юстина.
В. 62. Бохняк Анна, Бохняк Ілько, Купревич Петронеля.
В. 74. Дидьо. Юстина, Василюк Григорій, Дидьо Іван, Дачко Іван, Ліско Андрій.
В. 79. Роздольська Анна 2.
В. 86. Пасчук Іван, Гайдук Яків.
В. 106. Павлів Ілько, Багрій Іван, Багрій Петро.
В. 118. Боднар Михайло.*
В. 120. Лаврик Григорій.
В. 135. Підкалицький Андрій.
В. 158. Бацько Василь.
В. 170. Моравський Гнат.
В. 176. Хрущ Петро.*
В. 219. Трач Никола.
В. 221. Кобелюх Юстина, Рошко Михайло.
В. 229. Пшибельський Яків.
В. 235. Невойда Павлина, Богаченко Василь.
В. 239. Ковальчук Іван.
В. 242. Мазур Теодор.*
В. 253. Босик Василь, Дипак Тереса, Шабан Григорій.
В. 260. Шведяк Павлина.
В. 278. Константинович Володимир,* Пилипко Анастазія.
В. 285. Цебак Ігнатій.
В. 291. Пелих Наталія.
В. 292. Ґеник С. Карл.
В. 304. Попелюх Андрій.
В 307. Церчовий Андрій.
В. 335. Ярема Андрій.
В. 359. Сута Яків.*
В. 365. Флиста Анна, Кашицький Іван.
В. 370. Вітовська Михалина.
В. 371. Малецький Іван.
В. 372. Шило Петро.
В. 412. Фудзяк Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 22. Марцінковський Франко М.,* Марцінковський Героним.*
В. 47. Копчук Марія.
В. 75. Ґіза Григорій.*
В. 90. Гоцинеч Марія.
В. 94. Пнхітко Никола.*
В. 121. Павелко Йосифа.
В. 152. Творищук Тесій, Творищук Христина.
В. 168. Матвійців Марко.
В. 200. Самборська Марія.
В. 292. Росел Франко мол.,* Росел Віра, Росел Марія, Росел Франко.
В. 334. Куць Володимир.*
В. 336. Іваночко Стефан.*
В. 361. Сагайдак Дзійн.
В. 371. Заблоцький Іван.
В. 393. Козира Марія.
В. 396. Крук Михайло.
В. 398. Ґула Стефан,* Ґула Казимир,* Ґула Йосиф,* Ґула Марія, Ментус Ольга.
В. 407 Сидор Катерина.
В. 413. Дармороз Розалія, Дичковська Павлина, Юревич Юлія, Юревич Теодор, Сухан Анна, Сайкевич Анна, Хорушей Вінцентів, Хорушей Марія.
В. 422. Свистун Теодор, Свистун Антонета.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 130. Габерман Анна.
В. 183. Фішик Петро.
В. 206. Бойко Олена.
В. 219. Шестак Стефан.
В. 251. Буранська Маріянна.
В. 282. Цимбрила Катерина, Кальваровський Стефан.*
В. 367. Войцеховський Василь.
В. 419. Лесик Вілям.*

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Катанчик Юстина, Юрцаба Лешко, Катанчик Павло.
В. 3. Барна Павлина.
В. 10. Заведняк Мілько, Хомка Дмитро.
В. 20. Чайковська Анна ст., Семчук Адам, Семчук Каролина, Чайковський Йосиф, Годяк Марія, Годяк Йосиф, Годяк Никола,* Годяк Анна Анеля.
В. 23. Ясічиня Анна.
В. 24. Буярин Володимир,* Мичековський Антін.*
В. 25. Левицький Іван, Левицька Меланія.
В. 48. Шипула Марія, Шипула Никола,* Кузик Йосиф.*
В. 56. Лихва Тимко, Лихва Ева.
В. 78. Косинський Михайло, Бончак Андрій, Стерник Іван, Ваненчук Антін, Вавращко Антін, Вавращко Цецеля, Вавращко Франко,* Супранович Матеуш. Старжецький Семко.
В. 82. Учин Теодора.
В. 85. Дріль Іван.
В. 88. Микитяк Деметрус о.
В. 91. Сичка Василь.
В. 94. Дищь Ілько.
В. 96. Бульбак Данило.
В. 102. Терлецьа Франка.
В. 105. Шейка Василь.
В. 111. Куцик Михайло.
В. 117. Семеник Дмитро.
В. 126. Жеребняк Михайло.
В. 130. Тинецький Стефан.*
В. 144. Бобола Марія, Панко Анна, Давис Марія, Панко Анна.
В. 147. Вороняк Йосифа.
В. 167. Новачик Леон,* Новачик Марія.
В. 175. Шевчук Анна.
В. 182. Андронишин Павло.
В. 183. Сокирка Олена.
В 193. Помаронський Іван.*
В. 203. Швайка Ольга.
В. 204. Ленко Марія.
В. 213. Ґренда Василь.*
В. 214. Червоняк Василь.*
В. 216. Янсевич Текля.
В. 218. Недоступ Петро.*
В. 230. Луцько Петро.
В. 242. Оленич Ева.
В. 261. Лазута Михайло.*
В. 274. Оленич Максим.
В. 276. Судя Франко мол.,* Шмегельський Федор, Томашевська Марія, Столяр Юстина.
В. 291. Кристофик Адам,* Кристофик Татіана, Турчик Марія.
В. 295. Чайковський Іван.*
В. 301. Чепіль Василь.
В. 307. Прус Петро, Прус Анастазія.
В. 326. Гошковський Едвард.*
В. 347. Патен Василь.*
В. 348. Терлецька Петронеля, Фітяк Анна.
В. 355. Ганківська Анна.
В. 362. Ляхевич Володимир.*
В. 364. Мицківський Михайло.*
В. 365. Горват Марія, Горват Текля, Цесла Павло, Камінська Магдалена, Камінський Микола.
В 367. Андріїв Сидор.
В. 377. Алексик Михайло Г.
В. 379. Козеляк Дзей,* Біланський Лев.
В. 380. Білак Анастазія.
В. 387. Карій Никола, Гайдиш Дарка.
В. 390. Мельник Петро.*
В. 393. Кулак Олекса.*
В. 402. Потоцький Михайло.
В. 412. Прислоцький Михайло.*
В. 414. Ґаврон Володимир,* Куц Анна, Ройка Тесій, Хавлюк Цецеля М.
В. 418. Пакош Михайло.*
419. Двулит Павлина, Янушевич Олена, Янушевич Михайло,* Янушевич Петро,* Король Мирослав,* Кугар Юлія, Кугар Розалія, Лацик Анна, Лацик Юрій,* Лацик Меланія, Манек Анна, Манек Стелля, Манек Володимир,* Попатак Дзійн, Терлецький Іван,* Попатак Франко Т.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 9. Кадінго Анна.
В. 36. Павелко Йосифа.
В. 62. Михальчик Семен.
В. 96. Крук Михайло.
В. 105. Свистун Теодор, Свистун Антонетта.
В. 160. Самборська Марія.
В. 164. Заблоцький Іван.
В. 170. Поліщук Михайло.*
В. 189. Гоцинеч Марія.
В. 221. Марцінковський Франко М.,* Леськів Володимир,* Марцінковський Гнорій.*
В. 259. Ментус Ольга, Ґула Стефан,* Ґула Казимир.*
В. 336. Куц Володимир.*
В. 359. Творищук Тесій, Дармороз Розалія, Юревич Теодор, Сайкевич Анна, Сухан Анна, Юревич Юлія, Дичковський Павлина, Багрій Марія, Творищук Христина, Хорушій Марія, Хорушій Вінцентій, Левенець Іванна.
В. 393. Марчук Лев.*
В. 394. Прихітко Никола.*
В. 406. Сидор Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 130. Габерман Анна.
В. 183. Фіцик Петро.
В. 206. Бойко Олена.
В. 219. Шестак Стефан.
В. 251. Буранська Маріанна.
В. 282. Цимбрила Катерина, Кальваровський Стефан.*
В. 367. Войцеховський Василь.
В. 419. Лесик Вілям.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 44. Назар Марія.
В. 242. Криба Розалія.
В. 259. Литник Михайло.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 24. Моравський Іван, Моравська Олена.
В. 25. Цибій Ольга Е.
В. 39. Клачко Марія.
В. 54. Маланчак Мирослав.*
В. 97. Сагайдак Розалія.
В. 98. Микевич Йосиф.
В. 102. Кардимас Михайло.*
В. 124. Ковний Анна.
В. 251. Юнич Юрій.*
В. 321. Неспор Андрій.
В. 352. Деревянка Никола, Деревянка Анна.
В. 383. Маршаль Марія.
В. 393. Козира Марія.
В. 406. Марущак Марія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 13. Вовк Федор.
В. 20. Данилишин Теодор.
В. 65. Василевич Василь, Пітула Марія.
В. 86. Мітренько Семен.
В. 105. Кравчук Михайло.
В. 107. Маркович Іван ст.
В. 137. Василик Андрій.
В. 176. Мельник Іван.
В. 211. Гуль Василь.
В. 227. Фенчишин Марія.
В. 257. Федович Андрій.
В. 288. Пастернак Никола.
В. 308. Домитрів Іван.
В. 364. Савка Василь.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1939 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	24,742
В місяці березні 1939 р. принято нових	247
В місяці березні 1939 р. принято, наново	63
В місяці березні 1939 р. принято з переступ. листами	37
В місяці березні 1939 р. принято з інших кляс обезпечен.	9
Разом	25,098
В місяці березні 1939 р. суспендовано	123
В місяці березні 1939 р. відійшли переступ. листами	32
В місяці березні 1939 р. відійшли до інших кляс	9
В місяці березні 1939 р. відійшли на безплатне продовж.	3
В місяці березні 1939 р. відійшли зо зворотом у готівці	16
В місяці лютім 1939 р. померли	15
Разом	198
З кінцем березня 1939 р. в У.Н. С., було дорслих членів	24,900

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРЕЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $ 500	111
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	233
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	487
В клясі О-1000	на $1000	328
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	1,798
В клясі Р-1000	на $1000	973
В клясі Р-1500	на $1500	8
В клясі Р-2000	на $2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1.073
В клясі Е-1000	на $1000	382
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	4

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	2,083
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	2,882
В клясі W-1500	на $1500	12
В клясі W-2000	на $2000	7
В клясі W-3000	на $3000	1
В клясі W-ріжні	суми	120

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	224
В клясі Т- 500	на $ 500	4,101
В клясі Т- 750	на $ 750	604
В клясі Т-1000	на $1000	9,136
В клясі Т-1500	на $1500	213
В клясі Т-2000	на $2000	57
	Разом	24,900

ЧОМУ КИТАЙКИ МАЮТЬ МАЛІ НОГИ?

В Китаю заховався доволі дивовижний звичай: котра з дівчат має меншу ногу, тим більші її шанси до щастя. Проте усі молоді дівчата навипередки змагать до тієї цілі.

Ось відомий мандрівник Вільгельм Фільхнер оповідає, як формують ногу дівчаток у провінції Сі-Нінг-Фу. Отож оту курацію переходять 4—5-літні діти; їм пригинають пальці ноги (крім великого!) до пяти й сильно бандажуть цілу стопу. По означеному часі, ногу розвивають, бандажують, а згодом ще більше нагинають пальці, й знову бандажують. Це повторюється кільканацять разів, аж не прийдуть відповідні результати.

Наприкінці вигинають підбиття ноги в лук, і через це ціла стопа значно скорочується, а ввесь тягар спочиває виключно на пяті й пальцях. Тоді уже необхідні особливі черевики. Годі собі представити, скільки терпінь переживають молоді жінки. Але щож, так велить відвічний закон і батьківський приказ.

Один китаєць вияснив оте повіря на цей лад: по їхньому звуть жінку „тя-лі", ось і все. На українську мову звучалоб це дослівно: „перебуваюча в хаті". Бо після таких операцій, справді тяжко ворохнутися поза поріг хати.

Цей дивовижний звичай водиться в Китаю від 5-го стол. по Хр., тобто за часів цісаря Вен-Гана.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Мойсей Михайло.
В. 8. Крениця Вілям.
В. 22. Барабаш Елва Іванна.
В. 23. Микита Дорота, Микита Василь, Микита Андрій.
В. 24. Буярин Володимир.
В. 43. Делиман Стефан.
В. 45. Гарасим Ґлорія Розалія.
В. 53. Кінцак Володимир.
В. 56. Ґарисон Михайло.
В. 64. Ничка Тереса.
В. 74. Проч Йосиф, Проч Ольга, Проч Білій, Проч Володимир, Проч Ірина, Куч Ліліян Анна, Булій Ольга, Дидьо Йосиф, Олач Тарас, Булій Богдан Ілько, Олач Ґеноефа, Олач Каролина, Олач Едвард, Дидьо Сузанна, Дидьо Іванна Марія, Ліклю Андрій, Ліско Марія, Копський Роберт Андрій, Столиця Катерина, Ліско Володимир, Столиця Василь, Столиця Олена, Вазалинська Гладис, Базалинський Елизавета, Маланяк Павло, Маланяк Стефан, Маланяк Ольга, Василюк Джорджіянна, Куч Вілям.
В. 96. Енґель Іван Елзворт.
В. 106. Якубовський Володимир, Якубовський Леон, Якубовська Евгенія.
В. 126. Кузмин Алфред Рудолф.
В. 136. Пшеничка Стефан, Пшеничка Петро, Коцик Марія.
В. 137. Калнас Дорис Дзійн.
В. 142. Кацюпський Мирон.
В. 154. Сидор Дорка Е.
В. 158. Оленич Іван, Зазуля Василь, Зазуля Стелля, Зазуля Анна.
В. 170. Сітка Джун.
В. 177. Рекрут Стефан Омелян мол.
В. 204. Цимбала Евгенія.
В. 212. Терлецька Юлія, Терлецька Елизавета, Терлецька Анна, Каник Соня Марія, Редош Магарета.
В. 214. Семерак Микола.
В. 218. Мельник Анна.
В. 219. Ґудзак Петро, Ґудзак Андрій, Ґудзак Елсій, Курзинська Анна, Салагуб Дзеній, Шуран Олена, Майбо Йосиф, Майбо Андрій Павло, Фурда Богдан 2, Ґудзан Елсій, Плечій Марія.
В. 221. Гуман Флорета.
В. 223. Кужмінський Данило, Кужмінська Алися Анна.
В. 251. Катона Кароль Анна, Головчак Йосиф, Юнич Ґералдина.
В. 274. Земко Леся Марія, Максимич Марія, Дерко Олена, Дерко Андрій, Юрчик Іван, Юрчик Василь, Сенедяк Петро, Сенедяк Ева, Сенедяк Анна, Сенедяк Ольга, Сенедяк Катерина, Товарницька Маріянна, Куриляк Петруня, Юрчик Никола, Юрчик Марія.
В. 277. Корин Стах, Цізман Вілям, Саган Андрій, Сорока Михайло, Цізман Леон, Данилів Йосиф М., Данилів Богдан, Данилів Олена М., Сорока Анна.
В. 280. Таращук Теодор, Таращук Евген.
В. 338. Хлипяч Іван, Хлипяч Ольга.
В. 356. Горак Лусій, Горак Марія.
В. 361. Бойчук Розалія, Вовк Іван 5.
В. 370. Плуговська Ольга Т.
В. 371. Олексів Василь, Олексів Павло, Борищук Дорота М.
В. 379. Кручек Доналд, Шепіт Юрій. Шепіт Силвія. Шепіт Іван.
В. 383. Шевчук Іван, Шевчук Ілько.
В. 390. Сорочак Лука, Витик Олекса, Креницька Стефанія, Саленко Стелля, Ґіятас Анна, Прухніцька Анна Ольга 2, Кушик Дзенис, Лига Йоанна. Креницька Данило.
В. 393. Стасюк Василь, Стасюк Анна В., Слизук Силвія, Любінець Соня, Бігун Марія І., Бігун Петро мол., Бігун Розалія, Загакайло Роман Г., Загакайло Михайло А., Станишевський Іван П., Кашуль Василь Н., Куцик Леона, Вайда Василь, Куцик Стефанія, Турко Флоріяін, Турко Еленора, Маколондра Анна, Катамай Іван, Катамай Теодор мол., Маколондра Іван, Катамай Джой Анна, Катамай Мирон, Новак Наталія, Новак Іван А., мол.
В. 406. Місюра Варвара, Нірій Іванна, Нірій Джейні.
В. 413. Калат Адела, Гнида Ольга.
В. 414. Столяр Олена, Ґвост Теодор.
В. 415. Нісевич Мирослав О., Грин Стелля, Анагностополис Іванна, Анагностополис Джеймс, Грин Олекса П., Грицькевич Омелян, Грицькевич Мілдред Дженет, Грицькевич Михайло Йосиф, Грин Дженет М., Грин Ольга, Ґуґра Річард Ф., Ґуґра Едвард, Кулик Розалія М.
В. 419. Демян Олена, Демян Маґарета, Свішер Марійн.
В. 412. Береза Олена, Береза Іванна, Чесник Анна, Чесник Йосиф, Михнів Марія, Михнів Розалія, Михнів Стефан.
В. 422. Равлик Іван, Сеньків Ґлорія, Сеньків Любка, Дубик Михайло, Присяжна Розалія 2, Рутецький Володимир 5.
В. 425. Ґреско Донна, Канцер Павло Іван мол., Канцер Варвара Шеран, Новак Наталія, Новак Іван Олекса, Калинчук Доналд Вілям, Смук Роман Стефан, Смук Аніта Ґлорія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 62. Данько Ева, Данько Никола, Купревич Іванна.
В. 78. Зятек Іван.
В. 91. Павлишевська Стефанія.
В. 234. Павук Андрій, Павук Іван, 253. Босик Василь.
В. 276. Бірців Іван, Бірців Анна.
В. 371. Малецька Долорес Анна, Малецький Джеймс.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 23. Карпюк Анна, Карпюк Андрій.
В. 152. Творищук Никола.
В. 292. Росел Анастазія.
В. 398. Ментус Михайло.
В. 413. Бакуменко Стефанія Ольга, Дичковський Іван, Дичковський Евсахій, Давис Гус.
В. 422. Свистун Олекса Грегорій, Свистун Теодор Іван.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 8. Сокерка Андрій.
В. 20. Годяк Йосиф, Труш Ірина Д. Труш Ольга М., Труш Силвія.
В. 24. Сало Іван.
В. 29. Ольховецький Стефан.
В. 43. Новицька Катерина.
В. 48. Кусик Елизавета, Кусик Ярина, Кусик Дорота, Кусик Тома, Шіпула Йосиф, Шіпула Евелина, Шіпула Іван.
В. 90. Ковалишин Петро.
В. 96. Лацик Андрій, Попатак Розалія Анна, Попатак Володимир.
В. 102. Пукач Володимир.
В. 167. Новачик Розалія Марія, Пізьо Джеймс, Пізьо Теодор, Новачик Розалія Марія.
В. 176. Нісевич Андрій.
В. 198. Федорко Олена.
В. 230. Луцьо Іван.
В. 239. Процько Петро 5.
В. 260. Сарахман Іван.
В. 266. Рекуник Петро, Рекуник Вероня, Рекуник Катерина.
В. 301. Чепіль Василь.
В. 326. Ґоршковська Катерина.
В. 334. Курилів Роман, Курилів Адам, Курилів Зенон.
В. 350. Сливінська Ольга.
В. 358. Міхно Дорота.
В. 393. Данилевич Марія.
В. 402. Потоцька Зофія.
В. 419. Ліс Евген, Ліс Долореса.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 9. Васюта Іван.
В. 78. Вавращко Тома.
В. 81. Шуба Станислав, Блавуцяк Данило.
В. 86. Шийка Юрій.
В. 123. Ковпак Григорій Іван.
В. 124. Патрайко Анна.
В. 147. Горболевич Зофія.
В. 150. Яремій Василь.
В. 155. Берко Лаврентій, Макар Павло, Ваверчак Іван.
В. 165. Танасійчук Михайло.
В. 206. Сирота Анна, Королишин Іван.
В. 247. Качмар Анна, Івашко Катерина.
В. 262. Шмайда Олена.
В. 270. Стегніцька Варвара, Ленчук Стефан, Турчинська Евгенія, Місак Іван.
В. 275. Манорек Микола, Сосульська Емілія.
В. 276. Мацюрак Марія.
В. 288. Антоник Іван.
В. 326. Шиманський Чеслав.
В. 346. Кукула Марія.
В. 398. Ментус Михайло.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 54. Шпак Кароль.
В. 105. Свистун Теодор Іван, Свистун Олекса Григорій.
В. 259. Ментус Михайло.
В. 262. Карпюк Анна, Карпюк Андрій.
В. 359. Творищук Никола, Дичковський Іван, Дичковський Евсафій, Бакуменко Стефанія Ольга, Левенець Іван, Давис Ґус.
В. 365. Музин Ольга.
В. 393. Марчук Василь Н.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 29. Ольховецький Василь.
В. 113. Королевят Іван Д.
В. 164. Гунчар Анна.
В. 180. Цепко Анна, Цепко Евгенія.
В. 230. Прислипський Іван, Прислипська Катерина.
В. 374. Улашкевич Іван.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 94. Левицький Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком березня 1939 р. було в У.Н.С. дітей членів	8,345
В місяці березні 1939 р. принято нових	213
В місяці березні 1939 р. принято наново	12
В місяці березні 1939 р. принято з переступними листами	11
Разом	8,581
В місяці березні 1939 р. суспендовано	48
В місяці березні 1939 р. відійшли з переступними листами	14
В місяці березні 1939 р. відійшли до старших членів У. Н. Союзу	29
В місяці березні 1939 р. відійшли зо зворотом в готівці	8
В місяці березні 1939 р. померли	1
Разом	100
З кінцем березня 1939 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,481

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	5,798
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,756
В 3-тій клясі за 50 місячної вкладки	927
Разом	8,481
З кінцем березня 1939 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених	33,381

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за березень 1939 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з винятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж березня 1939 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

часом навіть не старався це зробити. Правильне військо козацьке зовсім до облоги навіть не приступало. Так само не мусів Хмельницький покидати Галичину.

Чомуж Хмельницький відступив від Львова і покинув Галичину? Причина цього така: Хмельницький не мав ще думки в тих часах здобувати і прилучувати до своєї держави західніх українських земель, значить Галичини. Він вдоволявся самою Наддніпрянщиною. Похід до Галичини мав лише характер демонстраційний, а не був обрахований на нові здобутки. Хмельницький ішов на захід лише тому, щоби забезпечити собі владу над Дніпром. Що справді так було, свідчить уся поведінка гетьмана Хмельницького під Львовом.

Під Львовом Хмельницький три дні порядкував своє військо, наче робив перегляд козацької армії, а не починав ніяких ворожих кроків. Четвертого дня почав переговорювати із львовянами. Переговори тяглись тиждень і облога скінчилася окупом міста. Ввесь той час лише раз вистрілила козацька гармата на міські мури. Гетьман показав таку велику уважливість для міста, що навіть дав козацьку охорону міським водопроводам; не користав із того, що місто не мало засобів харчів і міг його легко виголодити; не використав навіть доброї нагоди, що Високий Замок дістався в українські руки і відти можна було Львів знищити гарматнім вогнем.

Поведінку Хмельницького під Львовом і взагалі в Ґаличині зрозуміємо тим краще, коли зважимо, що гетьман не бажав зовсім зривати з Польщею, а хотів лише знищити шляхту і вчинити польського короля залежним від себе. Він не мав на думці руйнувати польську державу, тоді ще хотів жити у федерації з Польщею.

Метою Хмельницького було забезпечити Україні повну самоуправу. Про нові здобутки, про прилучення до української держави західніх земель Хмельницький тоді не думав, бо знав, що **лекше здобувати, ніж удержатися в здобутій країні. В руках Хмельницького опинився великий простір краю слабо заселеного, з границями відкритими звідусіль. Гетьман не мав ще тоді потрібної адміністраційної машини на вдержання такої країни, не мав ще зовсім добре зорганізованої армії, не мав доволі амуніції і грошей.**

Ось чому Хмельницький не думав про здобування західніх українських земель. Йому не легко приходилося упорядкувати й удержатися на Наддніпрянщині, а займати нові землі, значило збільшувати свої й до того немалі клопоти.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЯК УМИРАЛИ?

Гром. С. Дідора 1204 East 6th St., New York надіслав нам оригінального листа, з дня 28. березня 1938 р., в якім мати-селянка пише до сина між іншим таке:

„Дорогий сину! Дуже тішуся, що Вас Бог тамтуди перепровадив, бо хоть з Тобою маю спокій, бо з тим, то Бог його знає, як буде. Я Тобі тільки трохи напишу, що тут мадяри робили. Отже злапали 8 українців і сказали їм, щоб сами собі викопали яму. І вони яму викопали. Але тільки просилися, щоб ще могли собі заспівати. На те їм мадяри позволили. А як скінчили співати „Ще не вмерла Україна", то самі повпадали до ями. Навіть не чекали, щоб їх постріляли. Бій у нас зачався 14. березня. Пішли боронити школярі з........ і ....школярі. Було їх 12. Пішли боронити Україну, взявши трохи цукру і по бохонцеві хліба. Та наші їх догонили на ....., але вони дуже плакали. Не хотіли вертати до хати. Казали, що йдуть Україну боронити. Казали, що йдуть, бо там наші браття бються, а ми їм несемо їсти і будемо допомагати їм зносити каміння, бо вони бідні не мають чим відстрілюватись".

Далі подано, кого „взяли", і додано, що „не можна того всього написати". При кінці тільки згадано, що надіялися листу з Америки, бо той, до кого цей лист тепер був писаний „приснився у сні, як приїхав з Америки з карабіном і в стрілецькому убрані".

―o―

НЕ ДО БАНКУ, А БОРЦЯМ!

Читаючи часопис „Свободу" знайшла я допис з моєї сусідньої громади Ансонії, Конн., про концерт в память Тараса Шевченка. Врадувало мене те, що так гарно пошановано память нашого Ґенія. Слава і честь за те громаді! В дописі згадано, що громада не забула також і за наших борців на Закарпатті. І за це честь. Та одно не є добре, а саме те, що громада вложила зібрані щедро жертви — до банку. Наші борці й ті, що потерпіли, не будуть ждати на проценти з банку, а якби всі наші громади так зробили зі збірками, то чи тоді воскреслаб Україна? Потреби нашого народу, а зокрема тих, що мусіли покинути Карпатську Україну, такі великі, що треба поміч не тільки збирати, але й негайно висилати.

Агафія Бундзяк,
Ню Гейвен, Конн.

―o―

„ЄДНІСТЬ".

В кількох числах „Свободи" порушено справу національної єдности. Безперечно, що є це питання великої ваги. Є воно проблемою усіх народів, а також й українського. Знаємо з нашого минулого, скільки то творчої енергії витрачувалось довгими роками на створення цеї самої „національної єдности". Були часи, що нам це вдавалось, але були і часи, що з браку цеї єдности ми переживали траґедії. І тепер туг на землі Вашинґтона відчуваємо брак єдности, через що не можемо як слід виконувати свойого історичного завдання. Та що властиво означає „єдність" і чому досі не вдалось внам її створити?

Є два роди єдности. Механічна (штучна) і природня. Механічна єдність це „зліплення" ріжних тіл в штучний спосіб в одну цілість. Ця „єдність" хвилево має певну ціль одну й ту саму напрямну праці. Та праця цеї штучної цілости є лише на коротку мету.

Єдність, яка є природньою, являється злукою ріжних груп чи одиниць водну орґанічну. живу цілість. Ці „ріжні", що обеднуються, визнають однакові ідеольоґічні принципи. Це є обеднання справжніх творчих сил в природню цілість. Це є природній вияв спільної волі тих, що мають спільну віру і правду.

Єдність — це обеднання ріжниць. Ріжниці є не тільки перешкодою в житті, але також підоймою у змаганні до великих діл. Тільки і ті, що ріжняться, мусять бути глибоко переняті одною і тою самою спільною ідеєю, якщо це має бути природньо-орґанічне обеднання.

Чому в нас брак єдности?

Відповідь буде здається одна: Ми досі, як збір ріжних ідеольоґічних уґруповань не змогли знайти одної спільної напрямної. Ми досі замісць підшукати відповідний шлях до цеї „напрямної", зуживали свою творчу енерґію на внутрішні тертя. Практика життя показала нам, куди ми зайшли. Український народ в Америці є високо патріотичний. Він вміє та може довершити великих діл. Хтож відповідальний за те, що він розбитий? В першу чергу деякі його провідники, що переважно задля особистих користей вносять між нарід облудні українському рухові ворожі ідеї. Це провідники, що задля особистого престіжу послуговуються інтриґами, щоби лише внести заколот в наше життя. Результатом цього заколоту є розбиття народніх сил.

Вірю, що колиб перевести анкету між українською іміґрацією в Злучених Державах, то 80 відсотків заявилисяб за те, що нашою спільною напрямною є „Вільна Соборна Україна", а шлях який провадить до цеї напрямної, це „шлях всеукраїнського революційного фронту". Колиж скликати провідників, які репрезентуватимуть цих 80 відсотків, то побачимо, інше явище. Ці провідники, боячись стратити свої позиції на випадок створення „одного фронту" заявлятимуть, що маси, які вони репрезентують, не годяться з цею чи другою ідеєю. І тут є пречина, чому в нас досі нема національної єдности.

Щож робити? Якжеж створити фронт національної єдности? Такої, яка в своїх основах буде природньою і яка доможе нам виконати це історичне завдання, яке тяжить на нас. Маю тут на думці лише українську іміґрацію в Злучених Державах. Справа обеднання була вже досвідом многих спроб. Якщо ми поносили невдачу, то причина була в цьому, що якраз ті самі ґрупи, які творили цей фронт національної єдности, відмовляли опісля послуху ново створеному тілові. Маючи тепер це на увазі, мусілиб ми поставити провід, якому всі інші свято повинувалисяб і який тішивсяб як найбільшим довірям.

В першій мірі є конечним, щоб українська церква без ріжниці обряду, подала собі руку до повної вспівпраці. Від цього залежатиме в великій мірі дальший успіх. Потім наші народні центральні установи повинні виявити свій погляд на створення національного фронту та подати свої заваги щодо його переведення в життя. Також репрезентанти поодиноких округ повинні висказати свою думку. А це все є можливим до переведення при помочі преси, чи анкети, переведеної при помочі спеціяльно виготовлених формулярів. Коли це все буде підготоване, тоді є конечним скликати ширші збори, на яких всі вище вимінені повиннiб знайти одну ідеольоґічну напрямну, один вспільний шлях праці та вибрати один провід, якому ми всі повиннiб повинуватися. Найкращим тілом до переведення і підготовки цього пляну являється „Обеднання". Ще раз згадаю, що при творенні такої національної єдности ми мусимо обовязково руководитися ідеольоґічними принципами, щоби часом не створити „механічно-штучної єдности". Коли ми створимо один природній національний фронт, тоді можемо бути певні, що як слід виконаємо це завдання, яке на нас тяжить.

Іван Білинський,
Гартфорд, Конн.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Йонґставн, О. — Про те, як перетягають українську шляхту по селах до польського табору, ми вже писали. Надіслана Вам відозва з села Лібухова, повіт Добромиль, є видрукована дуже неграмотно. Звернена до „русинів-шляхтичів", щоб ставали разом і боронили спільної польської держави, як її боронили під Ґрунвальдом, як боролись разом під Віднем чи деінде. Це заклик, щоб тепер боронити Польщу, бо „німці нас ганебно зрадили". Бачите, як то „Союз Шляхти загонової Червінської Землі" до нас підходить. Навіть покликуються тепер на о. Волошина! Дякуємо Вам, що ми побачили власними очима оту оригінальну відозву, хоч наскрізь дурну і підступну, але й дуже наївну, що вказує наглядно, як поляки не визнаються, якими почуваннями живе наш нарід.

Сусід, Клівленд, О. — Розуміємо Ваше добре бажання, але це не надається до друку. Не пишемо про те, що діється по салунах. Хто там „політикує", той повинен бути приготований на все.

Поінформований. — У. Ч. Хрест, оскільки це нам відоме, вже ту справу полагодив і вона буде незабаром публично проголошена.

Члениця, Алентавн, Па. — В дописі про свято Ольги Басараб в Алентавн додати: Ксеня Савечко деклямувала „Спільним Фронтом".

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

МАГАНОЙ СИТІ, ПА.

Окружні збори.

Окружні збори відбулись 29 січня ц. р. По вичерпуючих нарадах про місцеві орґанізаційні справи порушено також справу положення Карпатської України. Приявні щиро зложили жертви на ту ціль. Зложили по $1: І. Качмарчик, Д. Капітула, І. Чепа, Д. Гайдамака, І. Годованець, М. Тихоневич, М. Осачук, М. Гентош, І. Чорний, О. Костюк, Я. Процків, Софія Рахальська, П. Ґналь, Т. Касіян, І. Непийвода, М. Качмарчик, М. Котіс, Л. Качмарчик, С. Сороканич; Н. Баток $2; по 50 ц.: І. Качмарчик, П. Грицишак, І. Смит, Г. Хрущ, І. Ґасара; по 25 ц.: І. Хрущ, С. Сурчак. Прошу мені дарувати, коли котрих імен не згадано, бо спис імен затратився, і я подав тих, що запамятав. Були теж жертводавці з Сінклер і МекАду. Н. Бабяк жертвував $1. На окружних зборах зібрано $17. Михайло Тихоневич і Матей Осачук занялись дальшою збіркою і доповнили суму до $36, які вислано через Обеднання на поміч Карпатській Україні.

М. Гентош,
секр. від. 305 У. Н. С.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

ТОЛІДО, ОГАЙО.

На народні цілі.

Гром. Іван Кульматицький переслав в місяці лютім $39.25, що прийшли з коляди, на такі народні цілі: на Карпатську Україну $18, на Рідну Школу $10.50, на інвалідів $10.75. З огляду на це, що точний спис жертводавців затратився, а другого не можна дістати, подається тільки загальну суму. Гроші вже пішли на призначені цілі.

Жертви на народні цілі.

Н. Н., з Елмайри, Н. Й. переслав через Обєднання $1 на ранения січовиків з Карпатської України. На ту саму ціль післали $2 громадяни Григорій і Марія Романків з Вашінґтону, Н. Дж. Катерина Чорній з Вестервил, Н. Й. переслала на згадану ціль $2. Всі жертводавці зазначують, що з огляду на тяжкі часи більше не можуть дати, хоч та ціль дуже пекуча і з помочею повинні поспішити всі українські громадяни.

БОФАЛО, Н. Й.

На ранених і збігців Карпатської України.

В неділю 16 квітня ц. р. на зборах Братства св. Николая, від. 127 У. Н. С., ухвалено з каси $10 на ранених і збігців з Карпатської України. Крім того члени зложили від себе: С. Рудий $2; по $1: В. Чубатий, В. Плахта, Ю. Круцько, Д. Жук, І. Була, П. Володка, Д. Стефанюк. Разом $19.

Вечором того дня на свяченім при гр. кат. церкві, на зазив о. В. Козоріза і Е. Тимкович приявні зложили по $1: о. В. Козоріз, І. Когут, В. Петровай, А. Слотюк, М. Хомин, І. Дісик, С. Козимський по 50 ц.: Е. Тимкович, П. Судин, Т. Новосядний, М. Ветровий, Г. Таліньский, Д. Цьовик, П. Нагорний, М. Бродпа, О. Макух, П. Сукмановський. Дрібними $3.65. Разом $15.65. З Братства $19, разом $34.65, які переслано через Обєднання на призначену ціль. Збірка жертв продовжується

Павло Володка.

БРИДЖПОРТ, ПА.

Потерпілим з Карпатської України.

На весіллю громадян Шевчуків 16 квітня ц. р. зібрано для потерпілих з Карпатської України $11.10. Зложили по $1: І. Шевчук, Л. Сарабун, М. Козак, М. Вовк, І. Штойко, М. Кобзар, В. Прайс, Р. Доралд, В. Вітошинський; по 50 ц.: Й. Браславський, П. Вовк, Д. Довганів; Н.Н. 35 ц.; Журавський 25 ц. Збіркою занялись пані Катерина Сарабун, Марія Вовк і В. Вітошинський. Гроші переслано через Обєднання.

В. В.

БРУКЛИН, Н. Й.

На Карпатську Україну.

Гром. Петро Білоус переслав від себе через Обєднання $5 на поміч Карпатській Україні.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

З ювилею на народні цілі.

Дня 10 квітня припадали 70-літні уродини пані Параскевії Панасовської, довголітньої членці 46 відділу Союзу Українок, ім. Ольги Басараб. З тої нагоди, інші членці влаштували для ювилятки в У. Н. Домі при 23 і Брави вул. гарну забаву. Пані Горохівська відкрила цей ювилей і зложила желання. Опісля складали свої желання пані Фостик, пані Головата, та пані Нісевич. Накінець забрала слово пані Дурок та попросила приявних про жертву для ранених карпатських січовиків. Занялись збіркою: пані Мила та пані Шпікула. Зложили по $1: п. Горохівська, п. Бурак, п. Фостик, п. Головата, п. Нісевич, п. Рожок і п. Шпікла; по 50 ц.: п. Мила, п. Гнида, п. Яськів, п. Кісь, п. Коник, п. Ґораль, решта дрібними. Разом $12, які вислано через Обєднання на призначену ціль.

Присутна.

ВИДНО, ЩО ЛІТО

З наближенням теплої пори року починаються гри в „бейзбол" і при тій нагоді грачі просять звичайно найвизначнішого політика між глядачами починати гру киненням „бола". На образку гру в Вашинґтоні починає в цей спосіб заступник президента Злучених Держав, Ґарнер. Коло нього: Мекнарі, сенатор з Ореґону; Ґлас, сенатор з Верджінії; Бокі Гарис, менаджер „Вашинґтон Сенаторс"; ґенеральний почмейстер Фарлі; та Джов МекКарті, менаджер „Ню Йорк Єнкіс".

ФІНІКСВИЛ, ПА.

На інвалідів Карпато-Української війни.

Парохія св. ап. Петра і Павла в Фініксвил влаштувала в Томину неділю спільне свячене, на яке зійшлися майже всі місцеві громадяни. Вони весело забавлялися, але серед забави не забули і про тих українських героїв, що кинулись у нерівний бій з ворогами, та своїми грудьми старались заслонити волю нашого народу. Дмитро Грабовський забрав в тій справі голос і пояснив присутним про ту траґедію, яка навістила нашу Карпатську Україну, а також розказав про геройську боротьбу наших карпатських січовиків. Він закликав приявних зложити жертви на ранених героїв, а також на тих, що мусіли опускати свій рідний край. Приявні зложили $16.25, які вислано через Обєднання на призначену ціль. Зложили по $1: Д. Грабовський, Т. Кілик, Н. Івасів, М. Кориляк, пані Омелько. гром. Баґряки, Ф. Конів, п. Падсобінська, гром. Воробці. Д. Савчин; по 50 ц.: М. Чайка, п. Конів, І. Костира, п. Костира, Я. Яворський; дрібними $3.75. Разом $16.25.

Д. Ґрабовський.

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

На поміч Карпатським Січовикам.

Тов. ім. Івана Франка, від. 266 У. Н. Союзу на своїм місячнім мітінґу ухвалило виасиґнувати із членської каси $5 як першу поміч січовикам з Карпатської України, котрі зістали ранені у битві з мадярами. Предсідник Товариства Осип Базарніцький піддав думку, щоб з нагоди Воскресіння Христового перевести збірку в церкві св. Николая, на що парохіяльний предсідник радо згодився. Він звернувся до нашого пароха о. М. Лисяка з проханням сказати про це в церкві пару слів. Отець Лисяк радо згодився і виголосив патріотичну проповідь про траґічне положення на Карпатській Україні, внаслідок чого наша громада, яка не є велика, зложила $42 на наших карпатських героїв. Зложили по $1: І. Бабяк, В. Труфин, М. Тарнавський, О. Базарніцький, М. Мельничук, Д. Метолінський, Ю. Ґрицай, Й. Швайка, П. Сернюк, Н. Зьобровський, Г. Медвідь, В. Вовнянка, Р. Коринкевич, Текля Гречин; В. Ференц, $1.20; по 50 ц.: М. Сердинський, Т. Сокач, М. Кожух, І. Сивик, П. Куніцький, В. Михалюк, М. Мокрий, П. Ґарбузінський, Ф. Дайґло, С. Цюпка, тов. ім. І. Франка $5; решта дрібними. Разом $47, які вислано через Обєднання на призначену ціль.

В. Труфин, секр.

КЛІВЛЕНД, О.

На Карпатську Україну

Гром. Михайло Василишин переслав від себе через Обєднання $6 з призначенням по половині — на Рідну Школу і жертви мадярського дикунства.

ВИЛМІНҐТОН, ДЕЛ.

На поміч інвалідам Карпатської України.

Посилаю на ваші руки $13, котрі ми зібрали 16 квітня ц. р. при українській гр. кат. церкві в Вилмінґтоні, на поміч українським інвалідам з війни на Карпатській Україні. Збіркою занялись: Іван Возьний і Танасій Церковнюк. Жертводавцям складаємо подяку, і просимо далі не забувати про народні цілі.

Танасій Церковнюк, секр.

ҐЕРІ, ИНД.

На поміч Карпатській Україні.

В половині грудня м. р. у нас зорґанізувався комітет складаючийся з трьох товариств: з відділу 100 і 346 У. Н. С., та з 196 від. У. Р. С., в цілі роздобуття фондів на поміч Карпатській Україні. Цей комітет влаштував концерт і баль 11 лютого ц. р. з котрого прийшло чистого доходу $25. 15. З коляди остало 65 центів. Крім того члени від. 100 на своїх місячних зборах зложили: І. Гоменюк $4; А. Цебак і С. Фіпич по $1; І.Лаврівський 75 ц.; Антонія Цебак, Ю. Клиса, Т. Клиса, Г. Лаврівський, М. Лаврівський по 50 ц. Разом $35.05, які вислано через Обєднання на ранених січовиків і потерпілим з причини мадярського наїзду на Карпатську Україну.

Андрій Цебак.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На Рідну Школу.

Посилаємо через Обєднання $28.75 на Рідну Школу в старім краю.

ЗА КОМІТЕТ:

Марія Липська, голова; **Ю. Самборський** касієр; **М. Заплітний**, секр.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г.

На ранених Січовиків.

Наша укр. громада невеличка, але все сповняє свій національний обовязок. Дня 16 квітня ц. р. в місцевій укр. кат. церкві переведено збірку на ранених карпатських січовиків, котрі завзято боролись проти мадярського наїздника. До збірки промовив о. М. Боберський і зазначив, що ніхто не повинен відмовлятись від помочі для наших героїв. Зложили по $1: о. М. Боберський, В. Петрів, П. Миґаль, Ю. Датків, П. Кухар, М. Бохонок, П. Ґолановський, П. Петрійник; по 50 ц.: Г. Лесюк, Т. Грицуна, І. Ковальчук, Й. Петрик, Р. Петрикович, В. Бревка. Дрібними $12.45. Разом $23.-95, які вислано через Обєднання на призначену ціль.

Ю. Датків.

КОВТСВІЛ, ПА.

З весілля на Карпатську Україну.

В місцевій укр. прав. церкві Сош. св. Духа відбулось вінчання п. Антона Дмитрика з панною Оленою Вокаринською.

Підчас гарної весільної забави присутні гості згадали про Рідний Край та про велику конечність допомоги. Збіркою занялись п-ні Є. Богатель і п. Ст. Дмитрик.

Зложили по $1: Ф. Богатель, М. Мохналь, А. і О. Дмитрик, Ст. Дмитрик і о. Іл. Врублевський; по 50 ц.: Е. Заболотна і І. Вокаринський; С. Ґарґоль 25 ц.; дрібними 10 ц. Разом $6. 35. Гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СИРАКЮЗ, Н. Й. Спільні збори членів і членкць Укр. Тов. Січ, від. 282., та Братства св. Ап. Петра і Павла, від. 39., відбудуться в неділю, 30. квітня, в год. 3. попол., в салі Укр. Нар. Дому. Всі члени обовязані явитися, бо є важні справи, що вимагають присутности всіх членів обох відділів до переведення цілковитої злуки. — Ілля Лущак, рек. секр.

МЕРИДЕН, КОН. На зборах Тов. „Січ", від. 54., дня 21. марта 1939. р. предс. Мих. Дмитерко подав свою резиґнацію. Резиґнацію принято. Його місце забрала заст. предсідника. панна Стефанія Салабай. — Михайло Дмитерко.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ВІЛЬОК МАЗОВЕЦЬКИХ, ПОВ. РАВА РУСЬКА.

Ми, односельчани зо згаданого села, що перебуваємо тепер в Ню Йорку, одержали з Кружка Рідної Школи в ріднім селі, який занявся будовою Народного Дому, листа, з проханням помогти їм вибудувати в ріднім селі Народний Дім. А властиво докінчити будови, бо будова вже значно поступила вперед.

Вони зазначують, що тяжко їм тепер дуже з будовою, бо мають все перешкоди. Ось недавно влада арештувала 56 українців і суд засудив їх від 1 місяця до трьох літ арешту. Село витратилось дуже на судові оборони.

Ми, тут в Ню Йорку, прочитавши це прохання наших братів з рідного села, порішили заложити місцевий комітет помочі будови Народного Дому. Комітет заложено і рішено устроїти якесь підприємство на ту ціль. Дня 21 січня ц. р. таке підприємство влаштовано і з нього прийшло доходу $227.14.

Гром. Петро Савуляк був в Скрентон і зібрав там $3 на ту саму ціль. Жертвували: Д. Михайлів $2, С. Видра $1. Разом $230.14, які вцілости вислано через Обєднання на призначену ціль.

Заразом отсею дорогою ми далі завзиваємо наших громадян, головно з рідного села Вільок Мазовецьких, щоб причинились своїми жертвами до укінчення будови Народного Дому в ріднім селі. В тім домі має міститись Рідна Школа і читальня. Він стане центром місцевого народного життя та освіти.

Жертви можна слати до уряду Народного Дому в Вільках Мазовецьких, на руки голови тамошного предсідника о. Кирила Тустановського. Секретарем того комітету є: Адам Ничипор, а касієром Омелян Зіньків.

За Комітет в Ню Йорку:
Гарасей Видник, голова,
Петро Савуляк, секретар,
Лев Мороз, касієр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Недоручені листи. — Листи вислані на подані назвища з Обєднання завернулись: Пані П. Лаба, Філядельфія, Па.; п. В. Попович, Ню Йорк, Н. Й.; п. Василь Романів, Джанставн, О., п. С. Родзік, Дітройт, Міш.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 30. березня 1939. помер у Клівленді, О., по довгій тяжкій недузі довголітній член і бувший касієр Бр. Вас. Великого, від. 364. У. Н. Союзу,

ВАСИЛЬ САВКА.

Він родився в селі Зібовки, пов. Жовква, Галичина. Був тихим, спокійним та щирим патріотом і жертводавцем, за що Його всі шанували й поважали. Всі члени відділу взяли участь в похороні. Пращальну промову над гробом виголосив О. Е. Малицький, головний контрольор У. Н. Союзу. Споминаючи заслуги Покійного та Його щедрість, показуючи як примір померлого члена, взивав тих, що ще не належуть, вступати громадно до У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 7. квітня 1939 р. Тлінні останки поховано на українськім цвинтарі св. Петра і Павла.

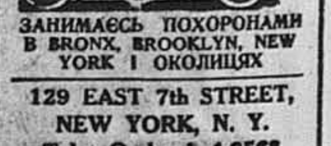
Покійний оставив жінку Марію і 3 дітей: Петра, Михайла і Мирославу.

Хай вічним спочинком остане Йому земля Вашинґтона!

Іван Сподар, секр.

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО.

(92)

Нарешті Тарзан і Геркуф добились до тої кімнати, в якій Гелена очікувала повільної смерти. Вони дібрались до Горішньої кімнати, що була над Геленою. Та кімната теж була наповнена водою. Геркуф підійшов до помпи і пустив її в рух. Тарзан дивився на це й думав собі в голові, чи їх поміч прийде ще у час. Та своїх думок він не міг висказати Геркуфові.

По кількох хвилинах горішня кімната була випорожнена. Не роздумучи довго, Тарзан вхопив за накривку до долішньої кімнати, в якій містилась Гелена. Він хотів її підняти. Але хоч він напружував усю свою велитенську силу, то проте накривка не зрушувалась з місця. Тарзан споглядав на Геркуфа, та той з маскою на голові, не міг йому нічого сказати.

А в тому самому часі один з ґномів, яким Тарзан з Геркуфом вкрали однострої, пробудився. Протерши очі і ліниво позіхнувши кілька разів, він завважив, що на кілках їх одностроїв нема. Він відразу проснувся. А переконавшись, що одностроїв нема в кімнаті, він наробив крику. Позривались його товариші. Один удався до Брульора, щоб це замельдувати.

Не забрало їм багато часу, щоб догадатись, хто це зробив. Вони відразу завважили, що в кімнаті з вязнями в клітках порозгинані залізні стовпи і двох вязнів бракує. „Алеж бо три однострої щезло", завважив один з птомів. „Вони певно пішли рятувати дівчину", додав правильно інший. „За ними", дав приказ Брульор і всіх зелектризував до акції.